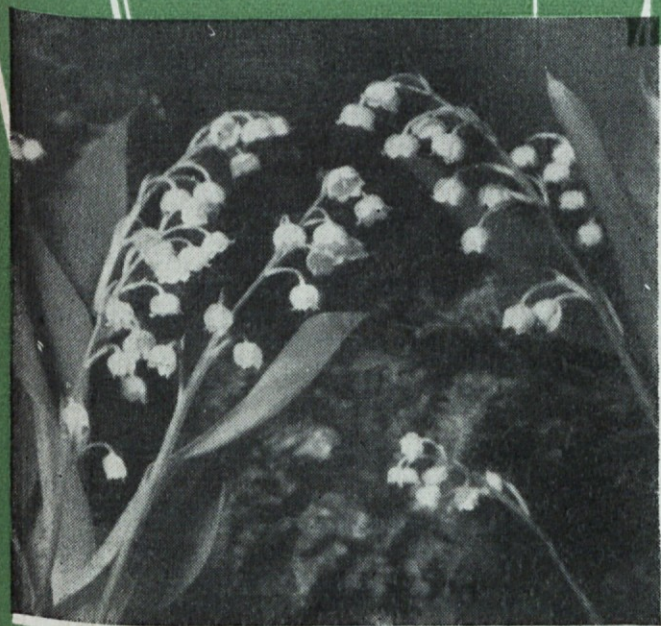

D

59964

duhovno življenje

la vida espiritual

VEZATI ALI RAZBIJATI?

Jezusova smrt je pomenila veliko nevarnost za razid apostolov. Delo treh let bi moglo v nekaj dneh doživeti svoj konec.

Apostoli so se držali, v Markovi hiši v Jeruzalemu in mislili, kam bi. Ko bi jih ne bilo sram sosedov, gotovo bi se odpravili v domača naselja, kjer bi spet začeli z mrežami in čolni. A kaj bodo rekli sosedje? Njim, apostolom mrtvega Boga.

Ostati kaj dalj časa v svetem mestu, jim ni kazalo. Če so umorili njihovega učenika, kako bodo pustili pri miru nje?

Dva od učencev sta si že poiskala svojo smer: napotila sta se proti Emavsu. Mogoče sta se skrivaj izmuznila iz mesta, vsak po svoji poti, in se tako spet čutila na varnem. Po njunem zgledu bi začeli počasi odhajati drugi. Kdo mogoče domov, drugi drugam — v Jeruzalemu bi ne ostal nihče.

Tedaj je posegel vmes Gospod sam.

Ali ni on navdihnil svetih žena, da so šle na vse zgodaj h grobu prvi dan tedna? Ko niso našle Jezusovega trupla, je Magdalena brž tekla k Petru z novico: „Vzeli so Gospoda iz groba.“ Kmalu za tem so ostale žene tekle in sporočile enajsterim vest: „Gospod je vstal.“ Potem sta tekla Peter in Janez h grobu, da vidita, če je res, kar se govori. Učenca na poti v Emavs je Gospod sam dohitel. Ko sta ga spoznala po lomljenju kruha, sta se še tisto uro vrnila v Jeruzalem. Potem je Jezus obiskal apostole v dvorani zadnje večerje. Tomaža ni bilo med njimi. Ne verjame, da so ostali videli Gospoda. Sam hoče videti na njegovih rokah znamenja žebeljev in vtakniti svoj prst v rane od žebeljev in roko v njegovo stran. Jezus ugodi Tomaževi zahtevi. Še in še se prikaže apostolom, da jih utrdi v veri.

Ko pride kasneje nadnje sveti Duh, ima novo telo dušo: tisto, kar notranje veže vse člane v trdno enoto.

Božje delo je vezati, enotiti, iskati stičnih točk med ljudmi.

Ko smo se Slovenci raztepli po svetu, ali ni bila največja nevarnost ta, da bi se raztrgale tudi notranje vezi med nami? Zlasti še, ker nas je življenje po taboriščih nasitilo drugega z drugim. Pa zato, ker ni nikdar manjkalo ljudi, ki so znali razdvajati.

Razdvajanje ni stvar dobrih ljudi. Rdeči oblastniki doma nimajo večje želje kot to: razbiti nas in tako uničiti. Kako žalostno delo je vede ali nevede pomagati jim pri njih protislovenskem delu.

B. R.

V zadnjih desetletjih so starinoslovci na bližnjem Vzhodu odkrili mnogo znamenitih starin. A nobenemu odkritju svetovna znanost ne posveča toliko pozornosti kot bogatim rokopisnim najdbam ob Mrtvem morju.

Kaj je tako pomenljivega na teh najdbah?

Odkritja izredne pomembnosti

Prvi začetki najdb segajo nazaj v leto 1947. Takrat sta kakih 12 km južno od svetopisemske Jerihe dva beduinska pastirja v precej hriboviti pokrajini slučajno odkrila skalno votlino, v kateri je bilo po tleh raztresenih vse polno črepinj — ostankov razbitih vrčev, in koščkov popisanih živalskih kož. V votlini je bilo tudi nekaj praznih glinastih vrčev, v enem pa so bili trije usnjeni zavitki, dva manjša in en večji.

Strokovnjaki, ki so jim najdeni zavitki prišli v roke, so takoj dognali, da gre za stare svetopisemske rokopise. Med drugim je bil v votlini pergamentni zavitek, ki je obsegal celotno besedilo preroka Izaija. Dognali so tudi, da je ta zavitek vsaj toliko star ali še starejši od tistega, ki je iz nje bral naš Gospod v nazareški shodnici (prim. Lk 4, 17 sl.).

BOGATA LEŽIŠČA

Ker je bila votlina na ozemlju jordanске oblasti, jo je ta dala po strokovnjakih natanko preiskati. Ti so našli na tleh več sto in popisanih usnjenih koscev — odlomkov starih pergamentnih rokopisov, in ogromno črepinj, ostankov starih glinastih vrčev, v katerih so bili shranjeni rokopisi. Iz števila črepinj so arheologi sklepali, da je bilo v votlini nekdanj najmanj 30 velikih žar

z rokopisi. Natančen ogled votline je pojasnil, da je morala biti votlina že enkrat v davni preteklosti preiskana. Glavni del bogate zbirke svetopisemskih rokopisov je bil takrat odnesen. Ostale so le črepinje razbitih žar in mali odlomki skoraj vseh knjig stare zaveze.

To pa še ni bila edina najdba na tem skalnatem ozemlju. L. 1952 so beduini odkrili nedaleč od prve votline novo votlino z odlomki starih rokopisov. To je vzbudilo domnevo, da so v neposredni bližini še votline s knjižnimi zakladi. Začel se je lov na rokopise in tekma med beduini in starinoslovci. Med strmimi, skoraj nepristopnimi pečinami vzdolž severozapadne obale Mrtvega morja so kmalu preiskali kakih 25 votlin. V enajstih votlinah so našli kosce popisanev usnja — ostanke starih rokopisov. V eni od teh votlin se je našlo na tleh do 20.000 takih koscev (fragmentov). Večina tega arheološkega gradiva se sedaj nahaja v palestinskih muzejih, nekaj tudi v Ameriki. Strokovnjaki sestavljajo počasi te raztresene delčke v celotne rokopise in študirajo njihovo zgodovino. Nekaj najdenih spisov je bilo že objavljenih.

Izvedencem je danes jasno, da je ves knjižni zaklad, ki je bil najden v teh zapuščenih votlinah, ostanek stare knjižnice, ki je morala nekdanj biti v nekem

puščavskem naselju ob Mrtvem morju. Glede na vsebino se dajo najdeni rokopisi razdeliti v tri skupine: svetopisemske knjige stare zaveze, razlage teh knjig, pa še nekaj starozaveznih apokrifnih (nekanoničnih, svetim pisateljem podtaknjenih) knjig in knjig z različnimi pravili za življenje.

STAROST ROKOPISOV KUMRANSKA NASELBINA

Znanstveni svet se je predvsem zanimal za starost teh rokopisov. Poklicni arheologi in paleografi (strokovnjaki za branje starih pisanih spomenikov) niso mogli ugotoviti natančne letnice rokopisov. Vsi pa so po natančnem, dolgotrajnem in utrudljivem proučevanju prišli do sodbe, da spadajo rokopisi v čas med 2. stol. pr. Kr. in 1. stoletje po Kr. Glede na starost so torej rokopisi velikanske važnosti, saj so najstarejši hebrejski svetopisemski rokopisi, ki so bili do teh odkritij poznani, šele iz 9. ali 10. stol. po Kr.; novi rokopisi so torej za celo tisočletje starejši.

Z novo lučjo so posvetila v ta odkritja in v temo, ki je še ležala nad odkritimi rokopisi in kraj njihovih skrivališč, izkopavanja na kraju Chirbet Qumran (Hirbet Kumran) v neposredni bližini votlin z rokopisnimi najdbami. V času od l. 1951 do 1956 so namreč našli arheologi pod razvalinami na tem kraju sledove stare naselbine. Ruševine so bile znane že poprej; a ko so bile v njihovi bližini odkrite votline s knjižnimi zakladi, so začeli arheologi domnevati, da bi stare, zapuščene razvaline utegnile biti v kaki zvezi s temi votlinami. Res so izkopavanja, ki so jih vodili priznani veščaki, kmalu pokazala, da je naselbina pripadala neki strumno organizirani družbi, ki je živela strogo strnjena v tej puščavski pokrajini. Po

najdenih predmetih se je dognalo, da je bila tu prva naselbina že v 8. stol. pr. Kr., a je bila potem opuščena in je na novo oživila v 2. stol. (okoli leta 135) pr. Kr. Takrat so bile sezidane posebne stavbe za kumransko družbo, ki se je tu naselila in ostala na tem mestu (z majhnim presledkom pod Herodom Velikim, ko je potres naselbino skoraj popolnoma porušil) do l. 68 po Kr. Tega leta so naselbino pokončali Rimljani, njene prebivalce pa pobili ali prepodili v druge kraje.

Ta arheološka odkritja so na mah pojasnila mnogo zapletenih vprašanj okoli kumranskih odkritij in njihove starosti. Gradnja stavb, ohranjeni glinasti predmeti, najdeni bakreni in srebrni novci — vse to dokazuje, da je bila doba kumrancev na tem mestu zaključena v času judovsko-rimske vojne 66—70 po Kr. Ko se je v juniju l. 68 rimski vojskovodja Vespazijan z 10. legijo pomikal od Cezareje proti Jerihi in Mrtvemu morju, so Kumranci

Prva kumranska votlina

so svoje bogate knjižne zaklade ho eli rešiti tako, da so jih poskrili po bližnjih votlinah. Ker so rimski vojaki naselbino porušili in njene prebivalce uničili, so rokopisi ostali pozabljeni po votlinah.

KUMRANSKA DRUŽINA

Prvo vprašanje, ki se nam ob teh odkritjih vsiljuje, je: Kdo so prebivalci Kumrana? Arheološka odkritja o načinu njihovega življenja, obsežno versko slovstvo, ki je odsvit njihovega notranjega življenja, priča, da so bili Kumranci nekaka meniška družina, ki je živela pod skupno streho, imela skupno premoženje, opravljala skupne molitve, se shajala k skupnim obedom in živela zdržno, ločeno od sveta.

Vse to spominja na judovsko versko ločino esenov, ki jih sicer sv. pismo nikdar ne omenja, a jih poznamo iz spisov rimskega pisatelja Plinija († 1. 79 po Kr.), judovskega filozofa Filona in judovskega zgodovinarja Flavija Jožefa (1. stol. po Kr.). Eсени so bili stranka pobožnih Judov, ki so živeli samsko življenje ob zahodni obali Mrtvega morja. Njihov način življenja spominja na to, kar so arheologi odkrili o življenju kumranskih prebivalcev.

POMEN NAJDENIH ROKOPISOV

Ko so se našli ob Mrtvem morju že omenjeni rokopisi, so kritiki svojo pozornost obrnili najprej na svetopisemske rokopise. Če pomislimo, da so najstarejši hebrejski svetopisemski rokopisi komaj iz 9. ali 10. stol. po Kr., potem si lahko predstavljamo, koliko so si svetopisemski strokovnjaki od teh rokopisov obetali. Koliko dragocenega gradiva se je hipoma nakopičilo pred njimi!

Toda komaj so začeli izhajati v tisku prvi svetopisemski kumranski spisi, se je takoj pokazalo, da ti spisi niso nič manj važni kot svetopisemski, ali pa jih po važnosti celo presegajo. Iz njih namreč odseva duh in miselnost tistega judovstva, iz katerega je zrastle krščanstvo in novozavezno slovstvo. Odkrivajo se presenetljive podobnosti med kumransko družbo in prvo krščansko občino v Jeruzalemu, podobnost med njihovo miselnostjo in miselnostjo nove zaveze, med njihovim izražanjem in izražanjem novozaveznih pisateljev.

Danes sicer noben resen strokovnjak ne trdi, da bi bile novozavezne knjige mehaničen posnetek kumranskih spisov ali da bi bil začetek krščanstva v Kumranu in ne v Betlehemu, vendar pa svetopisemska znanost nove zaveze, zlasti razlaga novozaveznih knjig, ne bo mogla iti mimo dejstva, da pada v dobo, ko je bila kumranska naselbina duhovno središče esenov, čas, ko so nastopali Janez Krstnik, Jezus Kristus, in drugi apes'oli, daba, v kateri so bili pisani štirje evangeliji, apostolski listi in Apostolska dela, in da se tej časovni bližini pridružuje še krajevna: Janez Krstnik preživlja mladost v puščavi ob Mrtvem morju, pridiguje ob Jordanu, le dobrih 10 km od Kumrana; ob Jordanu se mu pridružijo učenci in ostanejo nekateri stalno pri njem, drugi odidejo za Kristusom.

Jasno je torej in go'ovo, da se bo novozavezna znanost morala v bodoče ozirati na novo odkrite kumranske spise in da se bo pojasnila marsikatera temna stran naših evangelijev in drugih novozaveznih knjig. Vendar pa dokončne sodbe o odnosih Kumrana do krščanstva ne bo mogoče izreči toliko časa, dokler ne bodo objavljeni vsi spisi iz kumranskih votlin in dokler glede razlaganja posameznih težkih mest v kum-

JUNAK VERE

Zgodilo se je med l. 1927 v Mehiki, v državi Jalisco. Komunisti so ujeli osemnajst let starega fanta. Z grožnjami in s silo so mu hoteli iztrgati iz prsi klic: „Dol s Kristusom!“ Toda on je pogumno kljuboval: „Ne morem, ne smem in nočem, ker sem katoličan.“

„Si torej revolucionar?“

„Ne, nikdar nisem zagovarjal revolucionarjev in nihče ne more utemeljiti vašega sumničenja. Ker sem katoličan, zato ne smem zatajiti Kristusa, to je edini razlog.“

Potem so ga privezali za tovorni avto, da se je telo vlekle po tleh in se pri vsakem sunku in odskakljaju močno poškodovalo. S krvjo oblitega in polnega ran so ga privlekli pred domačo hišo. Zadnjič so ga skušali in mu ukazali:

„Zakriči: *¡Vivo Calles!*“

ranskih spisih med strokovnjaki ne bo soglasja.

Danes vsi strokovnjaki priznavajo, da kumranske najdbe zelo razširjajo naše znanje o miselnosti in verski višini predkrščanskega judovstva in Kristusovih sodobnikov. Že do sedaj objavljeni spisi mečejo novo luč na zgodovinsko ozadje nove zaveze, na jezikovne, duhovne, нравne in verske razmere tistega judovstva, iz katerega je zrasla prva krščanska občina. Krščanstvo in Cerkev moreta ob takih primerjavah samo pridobiti. Kljub mnogim podobnostim med kumransko družbo in prvo

Mladenič je zbral že pojemajoče moči in zavpil: „Živel Kristus!“ Nato so ga napadli še z bajoneti in mu s tem hoteli ukloniti voljo, da bi odstopil od svoje vere.

Neka soseda je vse to videla in slišala. Hitro je tekla sporočiti njegovi materi: „Pojdi brž na cesto in poglej, kaj počno s tvojim fantom. Hočejo, da bi zatajil Kristusa.“

Mati začne trepetati ob tej novici in hiti na ulico. Vsa zasopla zagleda na tleh svojega osemnajstletnega sina, kako se od bolečin zvija v mlaki lastne krvi, pomešane s prahom. Kot junaška makabejska mati se verna žena skloni nad drgetajoče sinovo telo. Z navdušenjem in na glas mu govori: „Otrok, tudi če bi te v tla poteptali in ubili, ne zataji svoje vere! Vera je več vredna kot življenje! Naša vera je vredna tvojega mladega življenja! Živel Kristus Kralj!“

Fantovo telo še enkrat sunkovito vztrepeti in sin z materjo glasno vzklikne: „Živel Kristus Kralj!“

Nato omahne, pade na cestni tlak in s svojo smrtjo potrdi svojo zvestobo Bogu.

krščansko občino so vendar tudi bistvene razlike, ki dokazujejo izvirnost in visoko vzvišenost krščanstva nad pripadniki stroge kumranske ločine. Danes se katoliški in nekatoliški znanstveniki strinjajo v sodbi: kolikor natančneje bo s pomočjo kumranskih spisov orisano časovno in duhovno-zgodovinsko ozadje te dobe, v toliko lepši in jasnejši luči se bo pokazala izvirnost in edinstvenost osebe Kristusove, pa tudi izvirnost in edinstvenost porajajoče se njegove Cerkve.

DA

Za stoletnico božjega služabnika Antona Martina Slomška je lavantinski škof Maksimilijan Držičnik izdal pomembno pismo, ki ga z veseljem objavljamo v DŽ.

SVETNIK SLOVENSKEGA NARODA

V novem letu, ki ga nastopamo, bo poteklo 100 let, odkar je umrl božji služabnik Anton Martin Slomšek, lavantinski škof. Svojo blagoslovljeno življenjsko pot je namreč končal 24. septembra 1862. Ime Slomšek bo ostalo za vselej zapisano z zlatimi črkami v zgodovini slovenskega naroda, pa tudi v srcu vsakega vernega Slovenca.

V zgodovini Slovencev

Vsak količkar izobražen Slovenec ve, kaj je storil škof Slomšek za slovensko ljudstvo, kaj pomeni njegovo ime v slovenski zgodovini. Bil je eden izmed največjih domoljubov, buditelj slovenskega ljudstva v težkem razdobju njegove zgodovine, na prelomnici časov, ko se je slovensko ljudstvo prebudilo k narodni zavesti in pričelo ustvarjati samostojno narodno omiko in kulturo. Slomšek je bil duhovni preporoditelj slovenskega ljudstva, največji slovenski vzgojitelj, vzgojeslovni pisatelj in pesnik. Ustanovil je Mohorjevo družbo (1852), ki že 110 let vrši veliko vzgojno in kulturno poslanstvo med slovenskim ljudstvom. Najpomembnejše zgodovinsko delo pa je izvršil Slomšek, ko je l. 1859 premestil sedež lavantinske škofije iz št. Andraža na Koroškem v Maribor ter dosegel spremembo meja lavantinske škofije: slovenski kraji severno od Drave so bili izločeni iz sekovske škofije s sedežem v Gradcu ter bili pridruženi lavantinski škofiji. S tem je Slomšek združil skoraj vse šta-

jerske Slovence v lavantinski škofiji ter seveda s tem v glavnem tudi začrtal našo severno mejo. To pa še ni ves Slomšek.

V srcih vernih Slovencev

Slomškovo ime ni zapisano le v zgodovini slovenskega naroda, temveč tudi v srcu vsakega vernega Slovenca. Slomšek ni bil le velik učitelj in narodni buditelj slovenskega ljudstva, temveč od Boga poslani vodnik, „svetilnik“, ki je na razpotju časov kazal svojemu ljudstvu pot domov“. Tako je dejal govornik ob Slomškovih dnevih leta 1936 v Mariboru.

Vse njegovo delovanje je prešinjala izredna gorečnost za božjo čast, zveličanje duš in duhovni napredek slovenskega ljudstva. „Sveta vera bodj vam luč, materin jezik bodj vam ključ do zveličavne narodne omike“: to je bilo Slomškovo življenjsko geslo in njegova oporoka, — Verno slovensko ljudstvo je prepričano, da je bil Slomšek svetnik. — To prepričanje traja od njegove blažene smrti vse do danes. Njegov najožji sodelavec in življenjepisec, kanonik Franc Kosar, je dejal leta 1893: „Slomšek pa še vedno raste in bo raste, dokler ne zraste iz njega božji svetnik ki ga bomo častili na oltarjih.“

Ta napoved se dobesedno izpolnjuje. Slomšek še vedno raste. Njegovo ime se izgovarja kot ime svetnika. Ob 50-letnici njegove smrti so pričeli zbirati njegove spise in spomine z namenom,

da bi se začel postopek, da se proglasi Slomšek za blaženega.

Leta 1926 je lavantinski škof dr. Andrej Karlin z dovoljenjem svete stolice ustanovil posebno cerkveno sodišče, ki je začelo z delom. Leta 1936 so bili v Mariboru Slomškovi dnevi. Ob tej priliki je izročilo slovensko ljudstvo škofu dr. Ivanu Jožefu Tomažiču prošnji s 400.000 podpisi, da bi se Slomšek proglasil za blaženega. Težavno in obsežno delo je prekinila druga svetovna vojna. Od leta 1947 se to delo nadaljuje in se bliža zaključku, nakar bo vse gradivo izročeno svetj stolici. Upamo, da se bo to zgodilo v novem letu. V ta namen bo potrebno še mnogo dela, molitve in žrtev. K tem molitvam vabim vse verne Slovence v novem letu, ko bomo slavili stoletnico smrti tega božjega moža.

Kako bomo obhajali stoletnico?

1. Predvsem želim, da bi se verni Slovenci dobro seznanili z vsemi dogodki, ki so v zvezi z blaženo smrtjo božjega služabnika Slomška.

2. Nadalje Vas vabim, da mnogo molite za to, da bi bil Slomšek kmalu prištet med blažene. V lavantinski škofiji se bodo v ta namen opravljale molitvene ure v župnijskih cerkvah vsak dan ob dnevih vednega češčenja Najsvetejšega.

3. Priporočajte se tudi zaupno Slomšku v svojih potrebah, seveda le v zasebnih molitvah. Morebitna izredna uslišanja pa sporočite škofijskemu ordinariatu v Mariboru po župnijskem uradu.

4. Da bodo Vaše molitve bolj uspešne, jih združujte s pogostnim prejetjem svetih zakramentov, zlasti ob prvih petkih in prvih sobotah. Od januarja do septembra bi mogli opraviti pobožnost devetih prvih petkov, od ma-

ja do septembra pa pobožnost peterih prvih sobot.

5. Obiskujte tudi radi grob božjega služabnika Slomška v frančiškanski cerkvi v Mariboru. Kadar Vas pot pripelje v Maribor, se spomnite tudi Slomška in se mu priporočajte na njegovem grobu. Božji služabnik počiva pod svetiščem Marijine bazilike, pod večno lučjo.

6. Posebne proslave se bodo vršile po lavantinski škofiji, po dekanijah ali za več dekanij skupaj. Na teh proslavah bodo sodelovali združeni pevske zbori.

7. Glavna proslava bo v nedeljo, 23. septembra, po vsej lavantinski škofiji, v Mariboru pa 23. in 24. septembra. Podroben spored bo še objavljen.

Anton Martin Slomšek

Pisatelj Guardini pravi, da je najslajša skrivnost naše vere: Marija.
 Sv. Cerkev soglaša z njim, saj nas uči klicati Marijo: življe-
 lje, sladkost in upanje naše. In vsi verni kristjani v
 resnici okušamo trajno srečo ob zavesti, da
 je Marija naša predobra, presladka,
 usmiljenja polna Mati.

NAJSLAJŠA SKRIVNOST NAŠE VERE

Pisatelj Guardini pravi, da je najslajša skrivnost naše vere: Marija. Sveta Cerkev pravzaprav soglaša z njim, saj nas uči klicati Marijo: življenje, sladkost in upanje naše. In vsi verni kristjani v resnici okušamo trajno srečo in sladkost ob zavesti, da je Marija naša predobra, presladka, usmiljenja polna Mati.

Nekaj velikega, bistvenega in nepogrešljivega bi nam manjkalo v duhovnem življenju vere, ako bi v njem ne bilo matere. Saj se nadnaravno življenje gradi na naravnem, milost ziđa na naravo. V naravnem življenju pa je

prav mati naša prva, največja in najslajša ljubezen, naša tolažba, naše upanje, naša čudovita sreča. Otrok je telesno in duševno ves z materjo povezan, od nje odvisen, ves srečen in zadovoljen v njenem varstvu, pa ves ubog in zapuščen ob njeni izgubi. V dno srca se nam smili otrok, ki mu mati umrje. Čutimo, da mu je nihče ne bo mogel nadomestiti. Prav zato smo tako srečni in Bogu hvaležni, ako nam mater dolgo ohrani; ob njeni smrti pa tudi odraslim otrokom solze zalivajo oči.

In glejte, kako je dobri Bog, naš Stvarnik, tako lepo zamislil, da se ljudje, ki bi jih lahko ustvarjal neposredno, kakor Adama in Evo, rodijo iz očeta in matere in je prav mati, ob strani očetove moške moči in oblasti, otrokom vir največje in najslajše življenjske sreče. Med naravnimi stvarnimi deli ni gotovo nič lepšega, nič slajšega, kot je mati. In je dobri Bog tako odločil, da imamo mater tudi v duhovnem, nadnaravnem življenju vere in milosti, kjer je On sam naš Oče, ki čuje nad nami s svojo močjo in previdnostjo, ob njem pa je Marija naša predobra duhovna mati, katere srce je prepolno usmiljene ljubezni do nas in

Prosimo vsi iskreno Boga, naj po prošnji Matere božje, ki jo je Slomšek v življenju tako otroško in goreče častil, usliši naše prošnje in povelja božjega služabnika Slomška, da bo njegovo ime vsemu svetu vidno zapisano v knjigi življenja. Tako bo slovensko ljudstvo dobilo svojega pred vesoljno Cerkvijo slovesno proglašenega priprošnjika in zagovornika pri Bogu, kar bi bilo neprecenljivega pomena za časnj in duhovni blagor vsega slovenskega ljudstva.

se vsak človek vedno lahko in brez strahu k njej zateče.

Naj bo zato v mesecu maju, ko v duhu obnavljamo spomine Marijinih šmarnic v domovini in se spet bliža naše narodno romanje v Luján, naše premišljevanje posvečeno prav tej najslajši skrivnosti naše vere, ki je: Marija, naša ljubljena Mati.

Marija — naša Mati

Ne mislimo, da je Marijino materinstvo nad nami nekaj zgolj čustvenega, brez renične verske podlage, neko pobožno pretiravanje. Marijino duhovno materinstvo je utemeljeno v svetem pismu in v ustnem izročilu. Cerkev ta nauk po svojih poglavarjih priznava in oznanja, akoravno ga še ni po nezmotljivem učiteljstvu slovesno proglasila. Krščanskemu ljudstvu pa je ta resnica nekaj popolnoma gotovega, nepogrešljivega, vedno znova v življenju potrjenega.

Marijino duhovno materinstvo nad človeškim rodom učitelji cerkvenega nauka takole utemeljujejo: Marija je Mati Kristusova, ki je početnik in dovršitelj našega odrešenja in duhovnega življenja. S tem, da je Kristusa rodila, je pa Marija tudi nam posredovala življenje milosti. Kakor je Eva naravna mati vseh ljudi po vrsti človeških rodov, tako je Marija, druga in boljša Eva, duhovna Mati vsega človeštva po milosti.

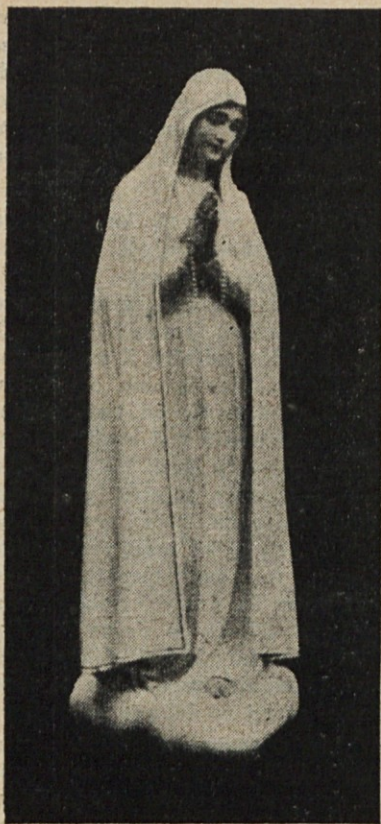
Sveti očetje učijo, da je Marija postala duhovna Mati človeštva že v trenutku Kristusovega učlovečenja, v zgodovinski uri angelovega oznanenja. Ko je v svojem deviškem telesu spočela Zveličarja sveta — uči sveti papež Pij X. —, je v nekem oziru spočela in rodila tudi vse one, katerih življenje je obseženo v Kristusovem življenju. Kri-

stus je naša glava, mi pa smo njegovi udje. Ko se je iz Marije rodil Kristus-glava, smo se duhovno rodili iz nje tudi mi, njegovi udje. Po pravici se imenujemo zato, v duhovnem, skrivnostnem smislu, Marijini otroci in je Marija naša Mati.

Sveti Alfonz v svoji knjigi Slava Mariji o tem takole ljubeče rezmišlja: Ko je Marija spočela Jezusa, Sina božjega, je v nepopisni ljubezni z njim vred vzljubila tudi ves človeški rod, ki ga je on prišel odrešiti. S toliko vne-mo se je posvetila našemu odrešenju, da nas je resnično že od tistega trenutka duhovno nosila pod svojim srcem kot najljubeznivejša Mati. Ko sv. Luka poroča o Jezusovem rojstvu, pravi, da je Marija porodila sina prvorojenca (prim. 2, 7). Če je bil tedaj Jezus njen prvorojenec, moramo sklepati, da je imela za njim še druge otroke. Sveta vera pa nas uči, da je Jezus Marijin prvorojeni in edini sin po telesu. Torej so drugi Marijini otroci — in to smo mi — njeni otroci po duhu in milosti.

Marijino duhovno materinstvo nad nami, začeto že v uri njenega oznanjenja, pa je doseglo svoje dovršenje in dopolnenje na Kalvariji, pod Jezusovim križem. Ko je Jezus, na križu viseč, v nepopisnih mukah umiral za naše odrešenje, je Marija, stoječ zvesto pod križem, z njim za naše zveličanje trpela. V nepopisnih duševnih bolečinah nam je tedaj posredovala življenje milosti, ki nam ga je Jezus s svojo življenjsko daritvijo zaslužil. Po pravici se zato imenujemo otroci Marijinih materinskih bolečin in Jezusovi bratje.

To resnico je sam Jezus sam potrdil, ko je na križu, pred svojo smrtjo, svoji Materi apostola Janeza zapustil za sina, njemu pa naročil, naj Marijo vzame za svojo mater. Splošno je mnenje bogoslovnih učiteljev, podprto po izjavah

Fatimska Marija

papežev, da je Jezus tedaj v apostolu Janezu izročil Mariji v materinsko skrb ves človeški rod, predvsem pa one, ki so po veri združeni z njim. Zato pravijo, je značilno, da Jezus v tistem velikem, slovesnem trenutku Marije ne imenuje Mati, ampak žena, kakor da bi hotel s tem povedati, da je ona tista žena, ki jo je Bog že v raju napovedal, to je, druga Eva, ki naj vse ljudi preroči za večno življenje, v nasprotju s prvo Evo, ki je vsemu človeštvu po-

stala vzrok smrti. In prav tako, pravijo, sveti Janez ne imenuje sebe po imenu, ampak govori le o učencu, hoče s tem potrditi, da je božji Zveličar Marijo dal za Mater ne le njemu, ampak vsem, ki bodo po veri postali njegovi učenci. Te misli potrjuje v en svojih marijanskih poslanic Leon XIII.

Z veseljem in hvaležnostjo torej verujmo, da je Marija v resnici naša duhovna Mati, pa ne le naša, ampak tudi vseh ljudi. Ker je namreč Kristus, božji in Marijin Sin, umrl za vse ljudi, je tudi Marija duhovna Mati in srednica milost za ves svet. Lepo je to zapisano v razodetjih svete Brigite, kateri Marija takole govori: „Sem Kraljica nebes, veselje pravičnih in vrata zveličanja za grešnike. Ni ga grešnika na zemlji, tako nesrečnega, da bi bil povsem opan moje dobrote in milosrčnosti. Nihče, razen za večno pogubljenih, ni od Boga tako zavržen, da bi ne dosegel mojega usmiljenja, ako me kliče na pomoč. Vsi me kličejo za Mater usmiljenja in to tudi v resnici sem. Neskončno usmiljenje božje prihaja po meni do ljudi. Zato pa bo nesrečen v tem in v drugem življenju oni, ki bi se bil lahko k meni zatekel, pa se ni hotel.“

Mati ljubezniva

Da bi vsaj od daleč in nekoliko razumeli, kako nepopisno velika je ljubezen, ki jo Marija v svojem srcu čuti do vseh izgnanih Evinih otrok, premislimo na kratko, kateri so oni vzvišeni nagibi, k jo k tej ljubezni nagibajo.

Marijina ljubezen do nas izvira v prvi vrsti iz njene ljubezni do Boga. Iz vere vemo, da sta ljubezen do Boga in do bližnjega kakor dve nerazdružljivi sestri, ki ne moreta nikdar obstati ena brez druge. Kdor ljubi Boga, naj

ljubi tudi svojega bližnjega. In čimbolj kdo ljubi Boga, tem bolj bo ljubil tudi svoje brate. Kdo pa je kdaj Boga bolj ljubil kot Marija? Sveta Cerkev uči, da da je njena duša v prvem trenutku njene ga življenja presegla v svetosti in ljubezni do Boga vse pravične vseh časov, vse svetnike in angele v nebesih. Izhajajoča iz najčistejše in najpopolnejše ljubezni do Boga, je Marijina ljubezen do nas tako velika, da je vsa, tudi najplemenitejša človeška ljubezen na zemlji in tudi poveljučana ljubezen, ki jo čutijo do nas božji angeli in svetniki, v primeri z Marijino ljubeznijo kakor senca v primeri s soncem, kakor led v primeri z ognjem. Tako učijo svetniki, ki pravijo, da ni v tem pogledu mogoča nobena odgovarjajoča primera. Marija sama nas ljubi bolj kot vsi ljudje na zemlji, kot vsi angeli in svetniki v nebesih.

Ta čista, sveta, popolna ljubezen Marije do nas, ki je odsev njene najpopolnejše ljubezni do Boga, je naša nov nagib v njenem trpljenju pod križem. Za naše odrešenje je tam darovala svojega ljubljene Sina, božjega odrešenika, ki ga je ljubila bolj kot svoje življenje. Za naše duše je sama z Jezusom trpela najhujše duševne muke, da jo sveta Cerkev hvaležno slavi kot Kraljico mučencev. Zaradi vsega tega smo ji vsi ljudje nepopisno ljubi, zato nas nosi v svojem srcu zapisane, spominjajoč se bridkih bolečin, ki jo je naše duhovno prerojenje stalo. Saj tudi zemske matere s posebno ljubeznijo ljubijo tiste otroke, katerih življenje jih je stalo več trpljenja in bolečine.

Ko je toliko za naše duše trpela in žrtvovala, pa Marija tudi bolje kot vsi drugi zemljani in nebeščani razume, koliko so vredne naše neumrjoče duše, odkupljene s predragoceno Jezusovo

Krvjo in z njenimi bolečinami. V vsej globini Marija razume one Jezusove besede: „Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali kaj bo dal človek v zameno za svojo dušo?“ (Mt 16, 26). In ker smo bili z Jezusovo krvjo in z njenim sotrppljenjem vsi ljudje odrešeni, zato Marija tudi nikogar iz svoje usmiljene ljubezni ne izključi. Sveti Janez jo je v Skrivnem razodetju gledal kot ženo, oblečeno v sonce. Lepo pravijo na to cerkveni učitelji: Kakor se nobena stvar na zemlji ne more odtegniti sončni svetlobi in toploti, tako tudi ni človeka na zemlji, ki bi ne bil deležen Marijine ljubezni. Vsem naklanja dobrotljiva in ljubezniva božje milosti, za vse pri Bogu prosi, vsem želi večno zveličanje in jim k temu tudi ljubeče pomaga.

Če je pa že do vseh ljudi tako dobrotna in usmiljena, kakšna bo potem njena ljubezen šele do onih, ki so ji zvesti in udani? Božji svetniki so nam priče, kako neizmerno Marija ljubi tiste, ki njo ljubijo. Nihče se tej ljubezni ne more odreči. Sv. Alonso Rodríguez je nekoč pred Marijino podobo, ves goreč v ljubezni vzdihnil: „O Marija, Mati moja, ko bi me ti tako ljubila, kot te ljubim jaz!“ Pa mu je Marija ljubeče odgovorila: „Otrok moj, v tem pač ni nič prav. Kakor je tudi velika tvoja ljubezen do mene, je vendar moja ljubezen do tebe neizmerno večja!“

Prav ima zato sv. Bonaventura, ko vzklika: „Srečni vsi tisti, ki so trdni in stanovitni v ljubezni do tako ljubeznive Gospe in Matere!“

Mati usmiljenja

Posebna sladkost Marijine materinske ljubezni do nas je v tem, da je

njeno prvo in poglavitno poslanstvo v rešitvi grešnikov. Radi grešnikov se je Kristus učlovečil in za njih zveličanje na križu umrl. Grešniki so zato tudi posebni predmet Marijine ljubezni in skrbi in jo zato s sveto Cerkvijo z vsem zaupanjem kličemo: Pribežališče grešnikov, prosi za nas.

Kar je pri tem posebno tolažljivo je to, da ni v Mariji ničesar, kar bi nas navdajalo s strahom. Splošno mnenje bogoslovnih učiteljev je, da Marija nima ničesar opraviti z božjo pravičnostjo, ampak da je njena moč le v usmiljenju in v ljubezni. Sv. Tomaž in z njim mnogi drugi cerkveni učenci pravijo, da je Bog svojo kraljevsko oblast porazdelil z Marijo: Njej je dal kraljestvo usmiljenja, Jezusu pa je podelil kraljestvo pravice. Seveda s tem ni rečeno, da bi bil Jezus napram grešnikom le strog in pravičen sodnik. Dobrote in ljubezni je polno njegovo božje Srce in skesan grešniki najdejo v njem vedno svoje varno zavetje. Vendar je o Jezusu zapisano, da ga je Bog določil za sodnika živih in mrtvih (Apd 10, 42). V evangeliju svetega Janeza beremo lastno Jezusovo izjavo, ko pravi: „Oče ne sodi nikogar, temveč je vso sodbo dal Sinu... Dal mu je oblast, da sodi, ker je Sin človekov“ (5, 22, 27). V tem pa je ravno razlika med Jezusom in Marijo: Kristus je neskončno usmiljen in dobrotljiv; kot sodnik pa mora vendar presojuditi dobra in huda dela slehernega človeka in mu določiti zaslužen plačilo ali kazen. Marija pa nima te oblasti, da bi koga sodila in kaznovala; njena oblast nad dušami je edinole v ljubezni, dobroti in usmiljenju. Matj Jezusova je obenem Mati grešnikov, njegovih bratov in svojih otrok. In ker ne more videti, da bi med Jezusom in grešniki vladalo sovraštvo, zato pravi sveti Bernard — ne počiva, do-

kler jih med seboj ne spravi. Za to spravo jo v molitvi Pod tvoje varstvo prosimo in Marija za njo od grešnika nič drugega ne zahteva, kot, da se skesan k njej obrne, s trdno voljo, ne več grešiti. Ko ga vidi pred seboj, prosečega usmiljenja, že ne gleda na njegove grehe, ampak njegovo srce. Kdorkoli pride k njej s pravim namenom, ga ljubeče pritisne na svoje srce in mu doseže milost odpuščanja, pa naj bi imel na svoji duši tudi krivdo vseh grehov tega sveta.

Kardinal Sfondrato je v eni svojih pridig na čast Mariji takole govoril: „Z vso pravico rečem, da so grešniki središče Marijinega življenja, zakaj Bog jo je ustvaril prav za grešnike. Ko bi ne bilo grešnikov na svetu, bi ne bilo Marije, kakor bi ne bilo Odrašenika, ki nam ga je ona povila. Kaj bi se potem čudili, da Marija gleda v rešitvi grešnikov glavni cilj svojega prizadevanja in uporablja vso svojo moč in ljubezen, da bi jih rešila za nebesa?“

Čudovito lepo je to zaupanje grešnika do Marije izraženo v molitvi Spomini se! Pa nam svetniki še več povedo, ko pravijo, da Marija ne rešuje le tistih grešnikov, ki se skesani k njej zatekajo, marveč, da gre celo onim nasproti, ki se klicu božje milosti ustavljajo. Nekki pisatelj obrača na Marijo stari pregovor, ki pravi, da kaplja vode celo skalo razje, ne s silo, marveč z vztrajnostjo. Tako tudi Marija milo in prizanesljivo, pa vztrajno in neutrudljivo vpliva na srca trdovratnih grešnikov, dokler se končno ne omeščajo v kesanju. Pri vseh in vselej seveda tega ne doseže, ker je človeška zakrknjenost strašna skrivnost, vendar je nešteto zgledov iz življenja, ki to usmiljenjo ljubezen do grešnikov, tudi do zakrknjenih, potrjujejo.

V enem svojih zamaknenj je slišala sveta Brigita iz Jezusovih ust, da bi bila možna milost odrešenja celo za peklenške duhove, ako bi se ponižali in prosili za odpuščanje po posredovanju Device Marije. Tega oni v svojem strašnem napuhu in sovraštvu ne bodo nikdar storili; vendar nam to razodetje potrjuje silno moč Marijine ljubezni in priprošnje.

+

Naj končam te šmarniške misli s svetim Bernardom, ki je v eni svojih pridig takole govoril: „Kdor se noče potopiti v vihnem morju grešnega sveta, naj gleda na zvezdo, naj kliče Marijo. Da, ona je edina varuhinja tistih, ki so Boga žalili, pomočnica in tolažnica vseh skušanih in žalostnih. Njena ljubezen in njeno usmiljenje se

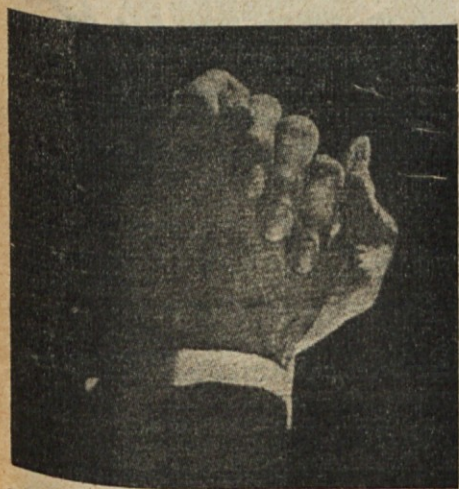
ne razteza le na pravične in dobre, ampak tudi na grešnike, pa naj bi se tudi nahajali že na robu prepada. Dobrotna jih sprejema in jim od Sina izprosi odpuščanje v tistem hipu, ko jo prosijo za njeno pomoč. Tako daleč sega njena dobrot, da se pogosto zavzame tudi za najbolj izgubljene in zakrknjene in jim izprosi milost in večno zveličanje. Bog ji je dal tako dobrotno, milo in blago naravo, da se ni treba nikomur bati zateči se k njej. Ni mogoče, da bi se kdo pogubil, kdor ponižno in zaupno Marijo časti“.

Dobrotni, večni Bog, bodi neskončno zahvaljen, da si nam Marije za Mater dal!

Marija, Mati ljubljena, češčena, bodi ti!

Alojzij Košmerlj

M A J

Splošni molitveni namen: „Da bi večje spoštovanje in boljše razumevanje med katoličani in ločenimi kristjani pripravili pot do pravega edinstva.“ — Slovenci, kot katoličani in Slovani smo še prav posebno poklicani k delu in molitvi za edinstvo Cerkva. Ubogajmo svetega Očeta in molimo ta mesec prav posebno po njegovem namenu.

Molitvena zveza za slovensko domovino: Dobro se zavedamo, da delo za edinstvo med ločenimi brati ni lahka zadeva, vendar upanja ne smemo zgubiti. In čimprej bo zasijal tisti srečni dan združitve, tem prej bo tudi za nas Slovence vstalo novo poroštvo lepših dni, kajti velika, katoliška Rusija ne bo več ječa narodov in strah sveta, ampak znanilka miru in ljubezni. Ta misel naj nas navduši za gorečo molitev po papeškem namenu ta mesec.

SOCIALNE PRIDIGE V LIMI

Duhovniki nadškofije Lima (Perú) so začeli skupino pridig o vseh važnih socialnih vprašanjih. Med temi so zlasti: agrarna reforma (razdelitev zemlje), boj proti prostituciji, o potrebnosti, da se delavci organizirajo v sindikatih. Nadškof v Limi, mons. Janez Landaburu, je sam pripravil osnutke za 23 pridig, ki jih morajo duhovniki imeti po župnijah pet mesecev zaporedoma.

Osnutki govorov ne rešujejo socialnih vprašanj z rokavicami. O kapitalizmu namreč pravi nadškof, da je prav tako daleč od krščanstva kakor komunizem. Cerkev obsoja kapitalizem prav tako, kakor obsoja bešen položaj, v katerega ta spravlja delavce. Sicer

od vzhoda

priznava, da je človeška svoboda velika vrednota, ki jo je treba spoštovati. Toda kapitalizem, bolj rečeno gospodarski liberalizem, pozablja, da mora biti ta svoboda podrejena pravici in resnici.

Razdelitev velikih posestev in zemljišč, izboljšanje ljudskih stanovanj, povišanje plač poljedelskih delavcem, vzgoja in izboljšanje življenjskih pogojev prebivalstva so še drugi naslovi osnutkov za socialne govore, ki jih je napravil nadškof iz Lime.

JUŽNOAFRIŠKA VLADA JE SPET OMEJILA KATOLIŠKO VZGOJO

Zaradi nove odredbe južnoafriške vlade bodo katoliške šole prisiljene znižati število učiteljev in v nekaterih primerih zapreti svoje zavode. Neki odlok nacionalistične, pravkar izvoljene

vlade določa, da morajo katoliške šole za črnce sprejemati samo katoliške gornjence. Doslej so katoliške šole vedno sprejemale tudi nekatoličane, ki jih je bilo znatno število v njihovih imenikih.

Ko mons. Denis E. Hurley, nadškof v Durbanu, pojasnjuje ta uradni odlok nove vlade, pravi, da je to njena zvijača, s katero hoče doseči rasno ločitev. Nova vzgojna odredba se sklicuje na zakon Bantú, izdan pred osmimi leti, ki je določal za edinega pokrovitelja šole in vzgoje državo in odtegnil malo pod-

poro, ki jo je vlada dajala afriškim misijonskim šolam.

Posledica tega zakona je bila, da je moralo v zadnjih letih več ko 60 katoliških šol zapreti svoja vrata mladini. Te šole je obiskovalo približno 19.000 učencev. Južna Afrika ima 16 milijonov prebivalcev, med katerimi je 68% črne rase. Katoličanov je 7,5%. Večinoma so to črnci (78%). Mons. Hurley je izjavil, da bo Cerkev vse te šole ohranila in sama vzdrževala kljub novim omejitvam vlade, ker so tako potrebne in važne.

NA NIZOZEMSKEM JE 3.700 KATOLIŠKIH OSNOVNIH ŠOL

Katoliška Cerkev na Nizozemskem vzdržuje okoli 6.500 otroških vrtcev in katoliških šol, kakor poroča pravkar objavljena statistika. Katoliške šole prejema po ustavi isto podporo od države kakor javne (državne). Država podpira tudi katoliška in protestantska semenišča. Vseučilišči v Nimegnu in v Tilburgu dobivata celo 90% vseh podpor za vzdrževanje od države. Katoliška Cerkev na Nizozemskem oskrbuje 2.000 otroških vrtcev, 3.700 osnovnih šol, 410 srednjih ter 460 obrtnih in srednjetehtničnih šol. V 52 nižjih semeniščih je 7.250 gojencev, v 59 višjih semeniščih pa se 2.253 bogoslovcev pripravlja na

do zahoda

duhovniški poklic. Nizozemska ima 11 milijonov prebivalcev, med katerimi je 4.200.000 katoličanov.

MEDNARODNA PROTESTANTSKA ORGANIZACIJA PROTI ZBLIŽANJU Z RIMOM

Mednarodni svet cerkva — protestantska organizacija, ki ima svoj sedež v Amsterdamu in ga smatrajo za tekmeča Vesoljnega (ekumenskega) sveta cerkva, je sklenil, da bo odločno nastopil v Vel. Britaniji proti zblizanju s katoliško Cerkvijo. Ta mednarodni svet se odlikuje v tem, da zelo nasprotuje katoliški veri.

Ožji odbor omenjenega sveta bo poslal vsem duhovnikom različnih protestantskih cerkva v Veliki Britaniji le-

tak z naslovom: „Ali je potrebno, da se naslanjamo na Rim?“ Višek tega nastopa proti Rimu bo veliko ljudsko zborovanje, ki se bo vršilo v prvih mesecih tega leta pod predsedstvom lorda Aleksandra.

Ta mednarodna protestantska organizacija trdi na letaku, da je krščanstvo enkrat za vselej natančno določila veroizpoved v Westminsteru, določilo tudi 39 členov angleške cerkve. Zato spodbuja angleška škofa v Canterburyju in Yorku, naj „vodita svojo cerkev k bibliji in h krščanstvu nove zaveze“.

VOĐSTVO REDA GRADITELJEV JE POVERJENO LAIKOM

Ustanovitelj reda graditeljev, pater Werenfried van Straten, je poveril skupini laikov (navadnih vernikov) vođstvo tega reda, da bi se mogel sam popolnoma posvetiti duhovnikom beguncem in duhovščini iz dežel, ki so pod komunisti. Red graditeljev, v katerem so bili prostovoljci, je zidal cerkve, bolnišnice in hiše za begunce v različnih evropskih in azijskih deželah.

SPET EN JEZUIT NA NORVEŠKEM

Pater Kalman Horvath iz Družbe Jezusove, kaplan v mestu Oslo za ogrske begunce, je prvi jezuit, ki stalno prebiva na Norveškem, odkar je ta dežela razveljavila ustavno določbo iz leta 1814. Zgodilo se je to leta 1956. Ta določba je prepovedovala Družbi Jezusovi in drugim meniškim redovom delovanje na Norveškem. Pater Horvath, ki je star komaj 40 let, je bil prej ravnatelj Ogrskega zavoda na vseučilišču v Louvain (Belgija) in je deloval tudi v starem belgijskem Kongu in v Zvezi južnoafriških držav.

Ali je greh zabavati se? So res vse zabave dovoljene? Po kakšnem kriteriju je treba ločiti zabave? Ta in podobna vprašanja se vsakemu izmed nas pogosto vsiljujejo.

SVET JE ŽELJAN ZABAV

Kadar se popotnik z letalom ponoči približa modernim in velikim mestom, kot so: New York, Rio de Janeiro, Buenos Aires, London, Pariz, Rim, Kalkuta ali pa Tokio na Daljnem vzhodu, opazi iz višin morje luči. Moderna mesta so vsa razsvetljena. Bele, modre, rdeče in zelene luči se neprestano prižigajo in za trenutek zopet ugašajo. Ko srečno izstopi in krene po široki ulici, prav kmalu razvozlja uganko tega čudovitega pojava. Številne in mnogobarvne luči so napisi in reklame raznih kinodvoran, gledališč, izložb in imenitnih dvoran. Ljudje, bogati in ubogi, učeni in preprosti pa se zabavajo pozno v noč, daleč čez polnoč, večkrat celo do jutra.

Podobni prizori se odigravajo v manjših mestih in naseljih. Vse se želi zabavati. Če drugače ne, slonj vsa družina od najstarejšega pa do najmlajšega ob radiu ali televizijskem aparatu in gleda ter posluša zadnjo tekmo ali pa film, na žalost največkrat dvomljive vrednosti.

SPLOŠEN POJAV

Težnja po zabavi je splošen pojav. Ne samo v ZDA ali v Argentini, je tudi po Evropi in ostalih kontinentih. Je med belci in črnci. Med bogatimi in ubogimi. Med učenimi in preprostimi. Med domačini in med izseljenci vseh vrst. Tudi med Slovenci po svetu je

težnja po njej iz leta v leto večja in silnejša.

Če se sedaj vprašamo, kaj je vzrok temu, dobimo prav kmalu jasen odgovor. Splošen pojav zahteva tudi splošen vzrok. Ker pa je ta le vsem skupna človeška narava, zato moramo v njej iskati vzrok, osnovo in korenino, od katere izvira povsod in pri vseh težnja po zabavi.

KAJ STORITI?

Katoličani ne moremo in tudi ne smemo molče mimo tega splošnega pojava. Zavzeči moramo do njega svoje stališče. Možne pa so tri poti: Prva bi bila ta, če bi z vsemi močmi poskušali težnjo po zabavi zatreti. Druga pot bi bila, če bi ta pojav prepustili valovom človeških strasti in tako sledili besedam Frana Levstika: „Predaj se vetrovom, naj gre kamor hoče.“ Po tretji poti pa bi krenili, če bi zabavi dali v življenju tisto mesto, ki ji po pameti in božjem razodetju pripada.

Jasno je, da bi bili prvi dve poti napačni in da je le tretja v poststi resnice. Če bi sledili namreč prvi poti, bi delali proti naravi; če pa bi se oklenili druge poti, bi zavrgli človeško in božje dostojanstvo, ki smo ga prejeli po človeškem in božjem rojstvu.

Sprejeti in okleniti se moramo tretje poti. To je: zabavi moramo v svojem življenju dati tisto mesto, ki ji po

vednostni lestvici, po božjih načrtih pripada. Da pa bomo to vedno in povsod mogli storiti, potem si moramo biti na jasnem glede treh vprašanj: Ali je greh zabavati se? Ali so vse zabave dovoljene? Po kakšnem kriteriju je treba ločiti dobre zabave od slabih?

ALI JE GREH ZABAVATI SE?

Na prvo vprašanje: „Ali je greh zabavati se?“ moramo takoj odgovoriti, „da ne.“ Ne more biti namreč nekaj greh, kar je upravičena zahteva človeške narave, kar je človeku potrebno za fizično, duševno in socialno življenje.

RAZVEDRILO JE ČLOVEKU POTREBNO ZA FIZIČNO ŽIVLJENJE

Človeško telo potrebuje tudi počit. ka; ne more prenašati stalnega napora. Če bi ga k temu z močno voljo prisilili, bi se sicer za nekaj časa vdalo, toda potem bi sledila huda reakcija. Počitek, razvedrilo, latinsko: re-creatio, pomeni namreč obnova izgubljenih sil. Obnova je potrebna. Ta utrdi moči, zavaruje zdravje, poveča uspeh, daje veselje.

RAZVEDRILO JE ČLOVEKU POTREBNO ZA DUŠEVNO ŽIVLJENJE

Po napornem duševnem delu je prav tako kot po telesnem delu, če ne še bolj, potreben oddih. Stalne napetosti duh ne prenese. Primerno razvedrilo, ki naj sledi umskemu ali pa tudi telesnemu delu, je po besedah sv. Tomaža to, kar je sol v hrani ali kapljica olja na kolesu silnega stroja. Kot na pravi sol hrano okusno, olje pa daje stroju lahkoto, prav tako napravi razvedrilo naše fizično in umsko življenje prijetno, lepo, umirjeno.

RAZVEDRILO JE POTREBNO ZA SOCIALNO ŽIVLJENJE

Zdravo razvedrilo je nadalje potrebno za socialno življenje. Sv. Tomaž obsoja kot napako pretirano strogost onih, ki se nikdar ne udeležujejo skupnega veselja ali pa ovirajo prijetno razvedrilo drugih. Strogost kot krepost ne izključuje dovoljene raztresenosti, ampak le neurejene in pretirane. Nadalje je prav sv. Tomaž tisti, ki med krepostmi našteva tudi „evtrapijo“. S tem izrazom krščansko pravoslovje zaznamuje čednost, ki ureja šale. „Pusteš“ ni krščanski ideal, prav tako ne neslan „burkež“. Krepost je v sredi. Človek mora znati razumeti šalo, kakor pravimo, šala pa ne sme nikdar preiti v žalitev.

POTRJENJE SVETE CERKVE

Vse to potrjuje tudi sveta Cerkev, ki ni še nikdar prepovedovala potrebnega in zdravega razvedrila; nasprotno: prav ona je bila tista, ki je vedno

Na počitnice odhaja

in povsod pospeševala vesele prireditve.

Že v stari zavezi, ki je predhodnica nove zaveze, so velike praznike obhajali z veličastnimi verskimi obredi, katerim so navadno sledile prijetne ljudske prireditve. V novi zavezi pa praznujemo glavne praznike, kot: Božič, Veliko noč, sv. Rešnje Telo, Marijino vnebovzetje in Brezmadežno spočetje v najlepšem veselju. Vsaka nedelja pa je oddih od poklicnega dela; posvečena Bogu in potrebnemu razvedrilu bodisi v krogu lastne družine ali pa med znanci in prijatelji.

Da, še več! Neke vrste razvedrilo je celo v najstrožjih redovih sv. Cerkve. Kartuzijani imajo v pravilih tedenski triurni sprehod, na katerem se naj redovniki s prijetnimi razgovori razvedre. O sv. Tereziji Veliki, tej izredno globoki in od sv. Duha razsvetljeni duši, pa je znano, da je med prostim časom sosestram — karmeličankam — zaigrala na flauto ali tamburico.

Če se torej še enkrat vprašamo: „Ali je zabava greh?“, moramo jasno odgovoriti: „Da ni!“ Ni greh zabavati se! Greh je le v onečaščenju zabave. S tem pa preidemo na drugo vprašanje, ki smo si ga zastavili in se glasi:

ALI SO VSE ZABAVE DOVOLJENE?

Jasno je, da je odgovor na to vprašanje popolnoma negativen. Niso vse zabave — seveda, če hočemo še krščansko živeti — dovoljene. Zabave so namreč lahko slabe, nevarne ali pa dobre. Oglejmo si jih v glavnih potezah.

SLABE ZABAVE

Neka zabava more biti slaba na več načinov: po naravi sami stvari, v kateri iščemo „razverila“; zaradi pomanj-

kanja dolžnih okolščin; če se spremeni v življenjski cilj in končno, če je združena s prevelikim razkošjem.

Po naravi so n. pr. slabi filmi, igre, knjige, televizija..., ki zagovarjajo nemoralo. Sem spadajo tudi grešni plesi.

Včasih pa je lahko neka zabava sama po sebi dobra, toda po okolščinah, ki jo konkretno določajo, postane lahko slaba. Take okolščine so n. pr. čas, kraj, način. Iti na izlet je samo na sebi lahko dobro delo, toda iti brez zadostnega razloga, v nedeljo in to brez nedeljske sv. maše, je nekaj slabega, greh.

Tudi namen igra pri zabavah važno vlogo. Zabavati se zaradi zabave same ali izbrati si zabavo za življenjski cilj, je proti božji volji. Zabava je, na kar ne smemo nikoli pozabiti, samo sredstvo za doseg višjega namena.

Končno tudi ni vseeno, v kakšnem razkošju zabava poteka. Ni prav, da namreč v času, ko toliko ljudi trpi pomanjkanje najpotrebnejših stvari, nekateri cele noči neusmiljeno zapravljajo.

Katoličan je pod grehom dolžan opustiti slabe zabave; pod smrtnim ali pod malim, odvisi od primera.

NEVARNE ZABAVE

Nevarne zabave so one, ki sicer niso slabe po svoji naravi in tudi ne po zgoraj omenjenih okolščinah, pač pa so take, ker navadno in v sedanjih razmerah postavljajo človeka, zlasti še mladino, v resno nevarnost.

Seznam vseh takih zabav je nemogoče napisati. Vendar lahko rečemo, da so v glavnem sledeče: film, gledališče, televizija, ples, kopanje novele in razna „prijateljstva“.

Pristaviti pa je treba, da bi v slu-

čaju, če bi bila katera izmed pravkar omenjenih zabav nemoralna, spadala med slabe.

Podroben, čeprav v glavnih potezih podan pregled, naj nam vsaj malo razjasni, zakaj svetovni teologi zgoraj omenjene zabave prištevajo k nevarnim.

a) KINO: Kino je čudovita iznajdba moderne tehnike. Še vedno se izpopolnjuje. Toda prav zaradi svoje izredne lepote in silnega vtisa, ki ga napravi na človeka, predstavlja resno nevarnost, če se postavi v službo lahkomišelnosti, da o nemoralni tu sploh ne govorimo.

Kino je spremenil mišljenje današnjega sveta. Ljudem danes ni več za globoko razpravljanje, presojanje, ocenjevanje v smislu vrednostne lestvice. Kino ustvari ljudi brez osebnosti, brez kriterija, brez iniciative. Ljudje mislijo, žele, govorijo, se oblačijo tako, kot so videli v zadnjem filmu. Okolje v filmu je vse prej kot krščansko.

Če hočemo, da bo kino zdravo razvedrilo, potem je treba ustvariti katoliške kino-dvorane, ali vsaj upoštevati moralno oceno in gledati z zdravim kriterijem.

b) TELEVIZIJA in TEATER: To, kar smo povedali za kino, velja na celi črti tudi za TV, v glavnem pa tudi za gledališče.

c) PLES: Plesi, ki so danes v modi in katere uvajajo iz dvomljivih lokalov med široke mase, so skoraj vedno grešni, zato številni med njimi spadajo med slabe zabave. Moralnost onih, ki niso samo po sebi že slabi, pa določajo sledeče okoliščine: Kje plešeš? S kom plešeš? Zakaj plešeš? Kako plešeš?

d) KOPANJE: Kopenje je samo po sebi prijetno razvedrilo. Toda v resnici, koliko je tam greha. Kako malo je še

Krepostno dekle se udeležuje le zdravih zabav

dostojnosti. Zdi se, da so večkrat razna kopališča tisti kraji, kjer je nemoralna nekako „uračno“ priznana.

e) NOVELE: Na svetu je danes poplava knjig in brošur. Marsikatera oseba, zlasti dekle, se čuti nesrečna, če nima vsak teden ali še pogostejše nove brošure, nove revije ali slikanice. Tudi, če niso izrazito slabe, so pogosto strup, ki zastruplja dušo.

f) „PRIJATELJSTVA“: Sv. pismo pravi, da je pravi prijatelj zaklad. Toda, kakor je pravo prijateljstvo tako nekaj lepega in velikega ter koristnega, prav tako je res, da je lahkomišelnost družba — ne pravim slaba — strup, ki

zastruplja. Kako rado in pogosto se zgodi, da dobra oseba ob površni, plitvi osebi začne enako misliti kot ona, enako presoјati, enako živeti.

DOBRE ZABAVE

Ko smo tako v glavnih potezih nazkazali slabe in nevarne zabave, se ustavimo še pri dobrih. Najprej se vprašajmo, ali sploh obstojajo? Ali niso po večini le nevarne, če ne že slabe?

Odgovor na to vprašanje je na žalost pritrđen. Slabe zabave ali vsaj dvomljive vrednosti so veliko bolj številne kot dobre. Ni pa seveda nikjer rečeno, da dobrih ni. So in številni se v njih razvedrujejo. Res pa je, da so tudi tu „otroci teme“ bolj iznajdljivi kot otroci „luči“.

Vendar pa moramo takoj še pristaviti, da bi bile lahko vse one zabave, ki smo jih prišteli zaradi posebnih razmer med nevarne, dobre, dostojne, neoporečne. Pa ne le to! Nekateri od njih: naravnost vzgojne. Večkrat tudi so. Vedno pa ne. Vzroka, da to vedno ni, ne smemo iskati v Cerkvi, saj pospešuje zdravo razvedrilo, tudi ne v stvareh, pač pa v zlobi ljudi, ki so številne zabave profanirali.

PO KAKŠNEM KRITERIJU LOČIMO DOBRE ZABAVE OD SLABIH?

Zabave delimo po moralnosti torej v dobre, nevarne in slabe. To opredelitev je kaj lahko napraviti v teoriji, v razgovoru, na papirju. Ni pa tako lahko to delo v konkretnem primeru, v praksi, zlasti ko gre za „nevarne“ zabave.

Toda tudi v tem primeru nam daje sveto pismo dragocene napotke. Sv. apostol Pavel namreč pravi v pismu do Filipljanov: „Veselite se vedno v Go-

spodu; zopet pravim: Veselite se!“ (Fil 4, 4).

V tem stavku nam torej Bog po sv. Pavlu naroča dve stvari: 1. DA SE MORAMO VESELITI; 2. da se moramo veseliti LE V GOSPODU.

Veselje katoličanov potemtakem ni le želja, ampak ukaz. In to po pravici. Katoličan, ali še bolje človek, ki živi v božji milosti, ki ima takorekoč že v svojem srcu nebesa, nima razloga, da bi se žalostil. Tega veselja, če sam ne privoli v greh, mu nihče ne more vzeti. Celo smrt ne! Kajti ona le spremeni življenje. Iz nepopolne sreče privede človeka k popolni sreči.

Samo katoličan je lahko v resnici vesel. To pa pomeni isto, kot če bi dejali: veselite se vedno plemenito, vredno, dostojno, ali drugače povedano: tako in tam, kjer se spodobi za ljudi, ki jim je Bog dal pamet in voljo in ktere je tudi povzdignil v božje otroke.

To je torej tisti ključ, po katerem je treba vse presoјati. Pred vsakim filmom, pred vsako igro, pred vsakim branjem, pred vsakim programom TV, pred vsako prireditvijo, bi se morali vprašati: „Ali je to primerno za božjega otroka? Ali bo Bog s tem zadovoljen? Ali bo to res zdravo sredstvo za življenje duha in telesa, da bom tako bolj slavil Boga?

Prizadevati si za tako ravnanje, se pravi ravnati se po lestvici vrednot.

Svet teži po razvedrilu. To je nekaj naravnega, saj je razvedrilo potrebno za fizično, umsko in socialno življenje. Tudi mi si moramo izbrati primerno razvedrilo. Še več! Biti moramo apostoli veselja; seveda ne apostoli kakršnega koli veselja; kakršnih koli zabav, ampak samo zdravih, dobrih, neoporečnih ali z eno besedo: takih, ki so primerne za božje otroke.

A. S.

T e h n i k

Tehnika: skupek znanstvenih dognanj, ki človeku omogočajo uporabo naravnih bogastev v stvarno korist.

Tehnik: kdor prihaja do teh dognanj, oz. jih uporablja čim bolj pametno v proizvodnji.

NEVARNOSTI ZA TEHNIKA

a) tehnični duh, ki misli, da je tehnika najvišja dobrina človeštva; da je stvarni napredek brez meja zadnji človekov cilj;

Toča: 1. nespametno je tehniko zoperstavljati veri;

2. kot znanost ne nasiti našega razuma ne srca;

3. tehnika je le sredstvo za stvarni napredek;

b) razredni egoizem.

DOLŽNOST TEHNIKA

1. izpolnjevati delovno pogodbo;

2. izpopolnjevati svoje znanje;

3. prizadevati si za iniciativnost;

4. biti vez med kapitalistom in neizurjenim delavcem:

skušati, da kapitalist doume delavčeve potrebe kot osebe;

gledati v delavcih, zlasti podrejenih, brate, in jim odpustiti njihove pomanjkljivosti, grobosti, sovraštvo;

5. biti živ zgled krščanskega človeka, ki je trdno zasidran na zemlji, a ima oči uprte v nebo.

J. R.

REDOVNICE

V

KATOLIŠKI

CERKVI

Apostol sv. Pavel pravi, da je kato-liška Cerkev — zaročenka Kristusova, njegova nevesta, ki jo Kristus ljubi in se je zanj dal, jo v kopeli sv. krsta očistil in posvetil, da bi bila slavna, brez gube in madeža (Ef. 5, 25).

Kot vsaka nevesta ima tudi Cerkev svoj nakit, deviški venec, po katerem je še posebej mila zaročencu Kristusu. Katerj je ta venec, kakšen ta nakit? Morda čudovita svetišča, prekrasne bogoslužne zgradbe? Morda cerkvene slike in kipi in barvasta okna? Morda nedosežna organizacija Cerkve, veličastni kongresi? Vse to je lepo, a vse to še ni nič izrednega. Vse to še ni dokaz večne mladosti Kristusove zaročenke. Vse to lahko imajo tudi druge organi-zacije.

Katoliška Cerkev pa ima venec, čist kot bi bil iz samih lilij, lesketajoč se, kot bi bil iz samih biserov — a to so dolge vrste duš, ki so se odpovedale

vsemu življenjskemu uspehu, celo svoji lastni družini — a zakaj? Zato, da la-hko vse svoje srce celo in nerazdeljeno podajo Kristusu, svoji edini ljubezni... Kdo na svetu more pokazati kaj podob-nega? Katera sila sveta je še zmožna pokazati takšno ljubezen?

Že pred 1.500 leti je sv. Ciprijan slavil svete device kot najlepši venec Kristusove neveste. Venec, brez kate-rega Cerkev sploh ne more biti, ker potem ne bi bila vseč Kristusu. Nikdar Cerkev ni bila brez Bogu posvečenih devic. Že sv. Pavel jih omenja v svojih pismih. Sv. Ciprijan jih je slovesno blagosloavljal že v 3. stoletju, ko je še besnelo preganjanje. Sv. Avguštin jim je imel prelepe nagovore.

REDOVNICE V DANAŠNJEM ČASU

Nikdar pa se ni katoliška Cerkev ponašala s takšnim številom Bogu po-svečenih devic kakor danes. V 1430 raz-

nih redovih in kongregacijah jih štejejo okoli 940.000 in ni daleč čas, ko bo njihovo število preskočilo milijon. Pomislimo: v današnjem času, ko mnogi obupujejo nad usodo vere, se je našlo skoro milijon deklet, ki bi lahko našle moža, osnovale lastno ognjišče, živele kot ugledne, dobro stoječe žene... a so se vsemu odpovedale. Milijon junakinj! Kdo bi se še bal za božje kraljestvo!

Ne raste pa samo število redovnic, ampak tudi njih vpliv v Cerkvi. Kaj dela ta milijon Bogu posvečenih duš?

To je armada miru in ljubezni. Najprej ljubezni do Boga, v kateri se redovnice z vso vnamo neprestano izpolnjujejo. Iz ljubezni do Boga pa izvirajo ljubezen do bližnjega.

V SLUŽBI BOLNIKOV

Zelo veliko število redovnic — okoli 210 tisoč jih je v službi bolnikov. Predvsem takih, ki so od vseh zapuščeni, takih, ki nimajo sredstev, da bi se zdravili in takih, katerih stanje je brezupno — kateri so na dnu brezna človeške bede. Sestra bolničarka jim prinese zadnji, morda rešilni žarek svetlobe.

Misijonar p. Drouart de Lesey, ki je že dve leti oskrboval bolnišnico za gobavce, je dobil nekega jutra obisk: priglasil se je Japonec z dekletom zelo čedne in okusno urejene vnanjosti. Predstavi jo kot svojo nečakinjo: „Je zelo izobražena, odlična je bila v šoli. Sem sem jo pa pripeljal, ne da bi ji povedal razlog: naj mi odpusti, da sem ji skrival: načela jo je gobavost...“

Dekle ostrmi, nato bruhne v krčevit jok. Misijonar jo pusti, da se izjoče. Čez nekaj časa jo poišče: bila je mirna, toda ledeni pogled je razodeval njen sklep — končala si bo brezizhodno življenje. Dva meseca so se bali, da si kaj

ne stori. Zaupanje in ljubezen, ki sta jo obkrožala, sta ji polagoma vrnila pogum. Začela je streči bratom in sestram po boleznih, dala se je poučiti v katoliški veri...

Po enem letu bolezen ni napredovala. Misijonar jo je začuden poslal v Tokio k prvemu (specialistu, ki jo je vrnil z odgovorom, da sploh nikdar ni bila gobava...

„No drago dekle,“ ji srečen sporoči misijonar, „sedaj se hitro poslovite in odidite domov!“

Ona pa pade na kolena in prosi, če sme ostati kot bolničarka!

„A nevarnost okužbe?“ jo vpraša misijonar. — „Če je božja volja, se zgodi!“ kratko odgovori.

Po dvanajstih letih so jo našli še vedno med gobavci, sredi ran, neznosnega vonja, sredi vedne nevarnosti, zaposleno do skrajnosti, toda — srečno. V ljubezni do najbednejših je našla svoj življenjski cilj.

V ŠOLAH

Mnoge redovnice delujejo tudi v šolstvu. Samo v ZDA je v zadnjih 10 letih poraslo število šolarjev v katoliških šolah od štiri in pol na osem in pol milijona učencev. Največji del učnega osebja so redovnice — 96.000 redovnic — sester učiteljic.

Zadnje čase pa se zelo uveljavlja pomoč redovnic v dušnem pastirstvu. Sestre skrbе za snaženje in krašenje cerkva, poučujejo verouk, vodijo cerkveno petje, pomagajo v župnijskih pisarnah, gospodinijo v župniščih, obiskujejo bolnike, skrbе za dobrodelnost — skratka postajajo nenadomestljiv faktor v življenju župnije. Zlasti se obnesejo novejšje, tako imenovane svetne redovne družbe, katerih člani ostanejo v službi in svetnem okolju, ki ga s po-

močjo svojega zgleda, molitve in besede razsvetljujejo z lučjo Kristusovo, počasi sicer, a gotovo.

Kakor redovni bratje, so redovnice najbolj potrebne v misijonih. Brez misijonark zdravnic, bolničark, vzgojiteljic in vsake vrste pomočnic bi bilo ohromljeno vse misijonsko delo Cerkve.

ODMAKNJENE SVETU

Je pa v katoliški Cerkvi visoko število kakih 78.000 redovnic, ki ne strežejo bolnikom, ne poučujejo v šolah, ne pomagajo v dušnem pastirstvu, ampak ostajajo vedno v samostanih. Ni to življenje izgubljeno?

Nikakor. One opravljajo najvažnejše delo: vzpostavljajo zvezo človeštva z Bogom. — po molitvi in žrtvi, s katero se ponujajo Bogu v dar za rešenje

sveta. Njih delo je sicer skrito očem; a ko pride dan sodbe, takrat se bo pokazalo, koliko so storile. Takrat bo marsikateri učen in slavi „apostol“ ostal v senci takih skritih biserov, ki so iz samostanskih celic spremljali obličje zemlje.

Zakaj je sv. Terezija Deteta Jezusa postala zaščitnica misijonov? Saj je od 15. leta dalje bila vedno v samostanu.

Takole piše sama: „Neko nedeljo sem ob koncu maše zaprla molitvenik. Podoba, ki je predstavljala našega Odrešenika na križu, je zdrsnila malo ven, tako da se je videla samo ena njegovih božjih rok, prebodena in krvaveča. Prevzelo me je novo, neizrekljivo čustvo. Srce se mi je topilo v bolečini, ko je videlo to dragoceno Kri, ki je padala na tla, ne da bi se kdo potrudil, da jo zbere; sklenila sem, ostati v duhu neprestano ob vznožju križa, zbirati božansko roso in jo deliti dušam.

Po tem jutru je Jezusov klic: „žejen sem!“ odmeval vsako jutro v mojem srcu in podžigal do takrat neznano in zelo živo gorečnost. Hotela sem, dati piti svojemu Ljubljencu; čutila sem, da me samo mori žeja za dušami in na vsak način sem hotela iztrgati grešnike iz večnih plamenov. — Je mogoče dvomiti v to, da bo taka ljubezen res priklicala Kristusovo Rešnjo Kri na ves svet?

Vse te redovnice, pa naj se trudijo za božje kraljestvo z molitvijo ali kakršnim koli delom, so na poseben način sestre Bl. D. Marije. Po svojem devištvu, po svoji skromnosti, po svoji ljubezni do Kristusa. So tudi njene najljubše hčere. So pa hkrati z Marijo tudi matere človeštva — saj ga z molitvijo in žrtvijo dvigajo k višjemu, božjemu življenju, in tako pomagajo pri porajanju novega, božjega sveta.

MIHA ŽUŽEK, S. J.

Po skoraj 45 letih brezboštva v Rusiji je vodilni komunistični ideolog Oleščuk priznal, da ruska Cerkev privlači mladino s svojo toploto in lepoto; v klubih, ljudskih knjižnicah in uradih pa da nasprotno vse mrzlo, umaza-no, brez zanimanja.

VERA IN BREZBOŠTVO V RUSIJI

Ruska pravoslavna cerkev je z zmagovito komunistično revolucijo po prvi svetovni vojni izgubila toliko, da se je zdelo, kot si je tudi zamišljal komunizem, da je v Rusiji zagotovljen skorajšnji konec cerkve in vere. Duhovnikov je bilo izgubljeno ogromno število, cerkva je ostalo malo; preostalim duhovnikom je oblast z vsemi sredstvi ovirala delo in onemogočala vpliv. Uničene so bile vse verske organizacije, šola, tisk; socialno naj bi bil duhovnik brez vsakega vpliva, kot žalostni preostanek stare družbe, ki bo tudi kmalu izginil.

Komunistična oblast ima proti temu vsa mogočna sredstva moderne civilizacije, ki jih je vpregla v brezbožno propagando za iztrebitev vere: šola, tisk, organizacije, film, radio, potrebne lokale, finančna sredstva brez omejitve.

OMILJENJE MED VOJNO

Med zadnjo svetovno vojno je Stalin ob velikem narodnem naporu nekoliko popustil težnjam ljudstva in se je omilil hudi protiverski pritisk. Ukinjena sta celo bila glavna lista protiverske propagande Brezbožnik in Antireligioznik in Zveza brezbožnikov.

V vojnem naporu ruskega naroda cerkev in verniki niso stali ob strani, ampak se je odlično izkazala njihova

ljubezen do domovine. Ugled cerkve je med ljudstvom še porastel. Očitno je bila postavljena na laž krivična protiverska propaganda o antipatriotičnosti verskih elementov. Po silji razmer je cerkev po vojni tako dosegla od oblasti neke koncesije: organizacijo nekaj gemenišč in teoloških šol, cerkveno revijo Žurnal moskovske patriarhije v omejeni nakladi, ki je edini verski tisk pri dvesto milijonih državljanov današnje Rusije (začela izhajati konec l. 1944, mesečnik z 80 stranmi); verniki so na svoje stroške smeli obnavljati cerkve; nekaj cerkva, ki jih je proglašala za zgodovinsko-kulturne spomenike, je obnovila oblast, kar naj služi propagandnim namenom za tujce (n. pr. cerkev sv. Nadangela v Kremlju).

PO DRUGI SVETOVNI VOJNI

A protiverska propaganda ni prenehala nikoli in v tem komunizmu skozi teži za svojim jasno zastavljenim ciljem. Ni pa pri tem dosegel uspehov, kot si jih je bil zamišljal. Tako je ruska komunistična partija v novembru 1945 izdala izjavo in dekret o „Napakah znanstveno-ateistične propagande med ljudstvom,“ ki hoče metodičnega izboljšanja in obenem poživitve protiverske propagande (podpisal Hruščev

kot generalni tajnik partije). Propaganda naj se varuje nasilja in žalitve in naj si nasprotno prizadeva, da prepriča in pridobi prepričanih brezbožnikov. Kmalu za tem je tudi zginil z Leninovega muzeja napis: Vera je opij za ljudstvo; to geslo se odtlej tudi ne ponavlja več toliko.

Se je pa odtlej protiverska propaganda močno poživila in v zadnjih letih dosegla višek, kakršne ni bilo v vseh 40 letih komunizma v Rusiji. Glavno odgovornost za ateistično propagando nosi Društvo za širjenje političnih in znanstvenih spoznanj (ki je neki naslednik prejšnje Zveze brezbožnikov in naj bi imelo l. 1956, 174.000 propagandistov). Skupaj z Akademijo znanosti sta l. 1959 ustanovila Znanstveni svet za propagando ateizma, ki šteje okoli 600 strokovnjakov. Protiverske propagandiste brezboštva vzgajajo v seminarjih, študijskih tečajih za propagandiste (po načrtu naj bi vsaka od 220 ruskih provinc imela tak svoj stalno delujoči seminar). Začeli so ustanavljati Domove ateizma, ki naj bi bila središča za pobudo in tehnično asistenco pri vsej ateistični propagandi v posameznih pokrajinah. V šoli, ki je vedno bila glavno sredstvo protiverske vzgoje, je ta delavnost sedaj še povečana. Njen namen je, ne le vzgojiti prepričane brezbožnike, ampak tudi navdušene propagandiste ateizma. Prav tako je poživljen ateistični propagandni tisk. L. 1959 je bila ustanovljena v ta namen nova posebna revija, mesečnik Nauka i religija, ki naj nadomesti prejšnjo listu Brezbožnik in Antireligioznik. Ideološko glasilo komunistične partije je revija Komunist. Za ateistično vzgojo ruske inteligence je v zadnjih letih bila ustanovljena Biblioteka znanstvenega ateizma, ki izdaja svetovna ateistična dela. Celotnega brez-

božnega in protiverskega tiska je, bodisi za vso Rusijo, bodisi za posamezne pokrajine, prava poplava, ko verskega tiska ni nobenega (z izjemo Vestnika moskovske patriarhije).

Ateistično propagando posebno zadnji čas povezujejo s propagando za mir, ker da prav strah pred vojno močno neti med ljudmi verske predsodke.

SPET VEČJI PRITISK

V zadnjem času je v protiverskem tisku opaziti spet hudo napadalnost, za kar porabljajo nekatere odpadle duhovnike. Surovo napadajo samostane (da varajo ljudi s svetniki, sprejemajo velike darove, žive v udobju), hierarhijo, vzgojo v semeniščih in semeniški naraščaj (sodrga, kriminalci, ki da spadajo v poboljševalna taborišča; le-nuhi, ki iščejo lahkega življenja).

Pri tem ima brezbožna propaganda na razpolago vsa moderna sredstva, ko cerkev proti temu praktično nima nič in popolnoma zvezane roke: nekaj duhovnikov, ki oblast njih delo omejuje strogo na bogoslužje v cerkvi.

Po zamisli partije so sedaj v Rusiji v fazi prehoda iz socialistične v strogo komunistično družbo, ko praktično ne bo več sledi verskih predsodkov niti kot preostanka stare družbe, kaj šele iskrenega verskega prepričanja. To je teorija in tudi te napovedi naj služijo propagandi. Kako pa je v resnici?

TEŽAVE ATEISTIČNE PROPAGANDE

Ob vsem tem komunistični tisk v Rusiji sam razodeva težave in dosedanje neuspehe te ateistične in protiverske propagande.

„Naloga je težka“, govori ob dosednji izkušnji, ki take ni bil pričakoval, uradni komunistični ideolog in po-

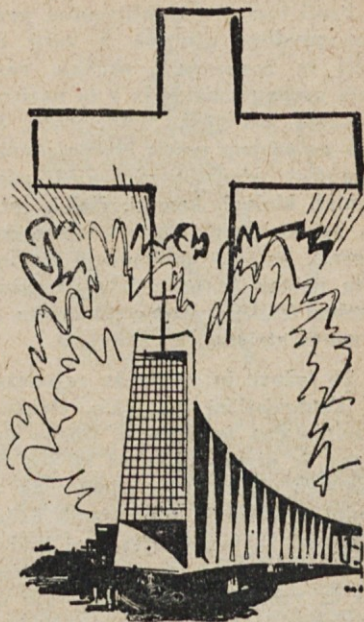
ziva zato k ateistični propagandi vso rusko inteligenco,

„V desetletju 1918-1929 smo v šolski vzgoji podcenjevali verski problem, kot da z njim ne bo težave; tako sedaj gledamo moč, ki jo še imajo v ljudstvu verski predsodki,“ tožijo komunistični šolniki.

Komunistični tisk splošno priznava veliko moč, ki jo še imajo verski nazori med ljudstvom. Za ta neuspeh dosedanje protiverske propagande iščejo krivcev. Tako komunistični ideolog zvrča velik del krivde na Društvo za širjenje znanstvenih in političnih spoznanj, ki ima pri tem največ odgovornosti; to da „v zadnjem času ne le ni poživilo delavnosti v širjenju znanstvene ateizma, ampak v tem kaže toliko mlačnost, da moramo reči, da je to delo sploh opustilo“ (Komunist 1955). Komunistični tisk večkrat graja nedelavnost propagandistov: Sposobni se delu izmikajo, tako da so nekvalificirani postopači v večini. Ti kot papagaji ponavljajo naučene govore; nekateri po večkrat na dan; nekdo pa da govori vedno in povsod samo en govor: o borbi za zdravo življenje (Izvestja 1956).

Drugod komunistični tisk zvrča krivdo za nenadne izrazite pojave vernosti in pobožnosti med ljudstvom na krajevne komsomolske organizacije (komunistične mladine); te da zane-marjajo protiversko vzgojo ali jo vrše tako, da bolj odbija in ima nasproten učinek; da ponavljajo naučene stereotipne fraze in splošne neprepričljive trditve, brez interesa in naidušenja (Komsomolskaja Pravda 1956).

Znanstvenim ustanovam in njih predstaviteljem očitajo kulturizem, instrukcionizem, objektivizem, ker da se preveč omejujejo le na podajanje znanstvenih dognanj, pa tega ne izrabijo za direktno ateistično in protiversko pro-

pagando, ki jo opuščajo. Mislijo, da bi bilo ponižanje znanosti, če bi jo porabljal kot osnovo ateistične propagande.

Nasprotno je pravilno, uči komunistični ideolog: Ni dovolj le učiti, ampak je treba pri tem direktno napadati versko ideologijo. Znanost naj ne bo zaradi znanosti, ampak naj služi za dokaz materializma in v odpravo vere (Komunist).

Tožijo, da se ponekod širi zmotno mišljenje, da vera ni ovira pri zgradnji komunizma, ko ima vendar socialno koristen nauk: ne ubijaj, ne kradi, ne prešuštvuj, spoštuj starše. Ob tem pa pozabljajo na Leninovo vodilo, da širjenje marksizma nujno vključuje propagando ateizma.

Tisk napada odgovorne organe, ki naj bi čuvali nad versko delavnostjo, da si izdajalsko zakrivajo oči, kot da ne vidijo; tako so krivi, da se najdejo ikone (svete podobe) v kabinah državnih bark v kijevski pokrajini.

Proti tem pomanjkljivostim pozivajo propagandiste ateizma k večji delavnosti in borbenosti; skušajo razširiti vrste propagandistov in v ta namen mobilizirati vso rusko inteligenco, da bi vsak na svojem mestu bil ateistični propagandist: uradniki, zdravniki, inženirji, tehniki, biologi, kemiki, fiziki, astronomi, zgodovinarji, filozofi, umetniki, etnografi, itd. Za oblikovanje inteligence v ta namen je prav bila ustanovljena posebno knjižna zbirka Biblioteka znanstvenega ateizma.

Te težave in neuspehe razodeva ruski komunistični tisk sam. Druga, nekomunistična poročila iz Rusije govore o tem še strožje, kar pa se zdi iz povedanega dobro utemeljeno: da se v uradni protiverski propagandi kaže naveličanost in malodušje; med ljudstvom da nima odziva, ampak nasprotno odbija in vzbuja posmeh; odzivajo da se ji splošno le bolj izgubljene eksistence, ki iščejo v tem svoje koristi.

VERNOST V DANAŠNJI RUSIJI

Ruska pravoslavna Cerkev je med zadnjo vojno in po njej prejela nekaj olajšav od Stalina. Ena najvažnejših je prav omenjena, da je mogla organizirati nekaj semenišč za vzgojo duhovniškega naraščaja.

Država skuša izrabiti Cerkev v svoje politične namene; na področju zunanje politike, da razširi svoj vpliv po svetu. Tako je moskovski patriarh prejel od vlade velikodušna sredstva; morda se je to zgodilo celo na pobudo vlade, da je mogel v številnem spremstvu ruske hierarhije obiskovati druge pravoslavne Cerkve po deželah bližnjega Vzhoda. To ob vsej ostri protiverski propagandi doma.

L. 1955 se je prvič skoro po 40 letih komunizma v Rusiji zgodilo, da je bil

pri državnih slovesnostih. Tako sta bila patriarh Aleksij in metropolit Nikola moskovski patriarh med uradnimi gosti na uradnem banketu, ki ga je 9. junija 1955 priredil ministrski predsednik Bulganin v Kremlju v čast indijskemu predsedniku Nehruju. Isto leto je bil patriarh Aleksij med uradnimi povabljenici na proslavi obletnice boljševiške revolucije. Res je bil ob teh priložnostih patriarh na kakem 200. mestu med gosti; vendar niso mogli mimo njega, naj bo razlog za to kakršen koli.

Cerkev ni pri tem kak formalni zaveznik komunizma, ampak zasleduje svoje, verske cilje. Komunistična oblast pa svoje in množi protiversko propagando, da bi Cerkvi vzela ugled med ljudstvom. V zadnjem času je bil aretiran kazanski metropolit, ker je javno nastopal proti ateizmu. Cerkev se je dobro akomodirala in v marsičem modernizirala, da tako odzame možen povod za protiversko propagando. Cerkev ima med ljudstvom velik ugled in se je tako po dolgem času spet moglo zgoditi, da je patriarh Aleksij l. 1959 nastopil s kaznijo izobčenja. Tako je kaznoval odpadlega duhovnika, bivšega profesorja sv. pisma v Leningradu Aleksandra Osipova in tri druge, ker „so javno sramotili božje ime in Cerkev“.

KAJ PRAVIJO KOMUNISTI?

O globoki zakoreninjenosti vere v ruskem ljudstvu moremo marsikaj razbrati iz komunističnega tiska samega, ko govori o neuspehih in težavah svoje protiverske propagande. Ob teh izkušnjah komunistični ideolog ugotavlja, da vera v Rusiji ni le površna tradicija, le v neklih obredih in navadah; to mišljenje je zmotno in nevarno; vera da je ideologija, ki jo je treba resno pobijati.

Boljševiški ideolog ugotavlja, da je

v Rusiji še mnogo vernih, očaranih po veri, celo med inteligenco in člani partije in komsomola; zadnji čas da je opazati še naraščanje verskega čustvovanja: praznovanje svetnikov, post, opuščanje dela o praznikih in s tem padanje delavske discipline in škoda narodni ekonomiji; ob žetvi da so po mnogih vaseh molitve in po polju procesije z ikonami.

Pravda (l. 1959) se pritožuje nad obnovo religije v kraju Kursk, ki da je „posebno težka zadeva“. Vrše da se procesije s čudodelno ikono; celo mladina je navzoča; ljudje dvakrat na leto v nepretrganem toku prihajajo k cerkvi; mnogi ostajajo na prostem, tresoč se od mraza, in se kopljejo v sveti vodi bližnjega potočka. — Drugod je spet z bližnjega kolhoza šla za veliko noč v Cerkev korporativno skupina komsomolcev, s svojo sekretarko na čelu. Vse običajne praznike da ljudstvo praznuje in se drži verskih navad. V kolhozu v Novliji da na praznik sv. Petra in Kazanske Marije zadnja leta od 216 delavcev 180—190 ni delalo; a l. 1959 da so po posegu oblasti in propagande ti „soglasno“ sklenili, da bodo vsi delali, da ne bi trpelo škode narodno gospodarstvo.

Komunistični tisk toži, da mnogi mladi poročenci hodijo po blagoslov v cerkev. — V štirih provincah so hoteli ugotoviti naprednost prebivalstva v kolhozih. Presenetila jih je ugotovitev, da je bila večina otrok med zadnjo vojno in po njej krščena. Za to delajo krive predvsem babice, stare matere v družinah.

Tisk napada karitativno delo Cerkve. Vse težave in neuspehe komunistov izrablja v svojo korist; duhovni da kontrahirajo naše življenje in izrabljajo naše napake v svojo korist. — Nekdo poroča, da njegovega bolnega soseda

obiskujejo mladi ljudje, ki mu krijejo stroške bolezni, mu delajo družbo, čistijo hišo; na vprašanje je odgovorilo neko dekle: Smo krščanski študentje. Poročevalec se jezi nad te vrste „versko propagando“. — Protiverska propaganda to karitativnost prikazuje kot golj egoizem, verstvo kot reakcionarnost, kler kot zajedalca družbe.

Vernost je močna tudi med inteligenco, kar kaže napor protiverske propagande, da jo pritegne k sodelovanju pri ateistični propagandi; zato si prizadevajo, da bi ji nudili primerno ateistično literaturo.

IZJAVE KOMUNISTIČNEGA IDEOLOGA

Komunistični ideolog (Oleščuk) ne hote priznava, da ruska Cerkev privlači mladino s svojo toploto, petjem, lepoto, obredi, slovesnostmi. V klubih, ljudskih knjižnicah in državnih uradih pa da je nasprotno vse mrzlo, umazano, brez iskrenega zanimanja za človeka.

Tisk napada samostane, da prejemajo od ljudstva bogate darove, žive v udobju, privlačijo lenuhe, ki tam iščejo lahkega življenja. Nehote s tem priznava naklonjenost ljudstva samostanom in

da se tudi v teh težkih okoliščinah najdejo redovni in duhovniški poklici. — Veliko pove pritoževanje nad ukrajinsko mladino, ki da se ponaša s svojim krščanstvom in nosi križec; da se v kabinah državnih bark v kijevski pokrajini najdejo ikone.

V svobodni svet prihajajo iz raznih krajev evropske Rusije še druga, nekommunistična poročila, ki to sliko o verskem stanju potrjujejo in dopolnjujejo. Iz teh povzemamo tele podatke iz zadnjih let:

Cerkve, kjer jih imajo, so med bogoslužjem polne ljudstva; marsikje tudi izven bogoslužja prihaja polno molitve. Med njimi je tudi vedno večje število mladine in otrok.

Vernih je mnogo več kot nevernih, brezbožcev.

Stari ljudje govorijo, da je sedaj mnogo več vernosti kot pred revolucijo in v prvi dobi po njej; da še nikdar ni bilo tolike vernosti kot sedaj; kljub vsej protiverski propagandi in ukrepom oblasti; prej da je bila vera bolj navada, sedaj da so ljudje globoko verni.

Cerkve so lepo oskrbovane; v njih je red in snaga.

Koder nimajo cerkve, ljudje iz okoliških kolhozov in sovhozov hodijo ob nedeljah in praznikih v cerkev v mesto; te dni opuščajo delo, tudi kadar je veliko dela. Uradna propaganda prireja sestake, da bi ljudi odvrnili od cerkve in navdušili za delo; ljudstvo pa se temu smeje.

Drugod se ob nedeljah zbirajo po zasebnih stanovanjih; pridejo skupaj sorodniki in znanci in, če ni duhovnika, sami beró evangelij in prepevajo verske pesmi.

ZANIMIVI PRIMERI

V cerkvah je večkrat opazati tudi vojake in oficirje, ki tam puščajo velikodušno miloščino.

Vedno več je pri teh verskih pojavih udeležene tudi mladine; število in delavnost komsomolcev pa ob tem pada; mladina govori, da je prijetneje iti v cerkev ko na uradne komsomolske sestanke.

Mnogi mladi poročenci hodijo daleč do duhovnika, da mu javijo svoj zakon in prejmejo blagoslov.

Otroke ponekod krščujejo skoro vse; celo v družinah partijcev.

Duhovnikom ljudje prinašajo veliko darov, da se jim ne godi slabo. Nekateri imajo celo svoje avtomobile. Cerkve tako po radodarnosti ljudstva živi ekonomsko neodvisno od države.

Sploh je vernost med ljudstvom zadnja leta zelo porasla; tudi v družinah partijcev in tudi med partijci samimi, le da morajo to skrivati.

Oblast te pojave vernosti in njih naraščanje težko gleda in množi protiversko propagando. A med propagandisti je ob tem večkrat opazati malodušje ob neuspehih. V Rusiji se vidi, kako ateizem v ljudstvu izgublja bitko z Bogom, s Kristusom.

To so drobna poročila iz posameznih krajev evropske Rusije in ne velja vse za vse kraje in za celotno Rusijo. Gotovo protiverska oblast in brezbožna propaganda delata veliko škodo na verskem polju, posebno med mladino. Zlasti bo v teh razmerah gotovo veliko trpela verska izobrazba ljudstva. Iz vsega pa je vidno, kako globoko je vera zakoreninjena v srcu ruskega naroda. Ali bi zapadni krščanski narodi po tako dolgotrajnem in hudem verskem preganjanju imeli versko kaj več pokazati? Bog ve! Vsekakor nam ti pojavi upravičeno vznbujaajo občudovanje.

Dr. Franc Gnidovec

Štiriletni Matjaž je postal trmast: ne uboga, kljubuje, laže, venomer joka itd. Če ga mama natepe, še nalašč noče narediti, kar od nje ga zahteva. Če joka in je zato tepen, sicer neha jokati, zato se pa na tihem kuja in gleda mater prihuljeno izpod čela. V zadnjem času se rad igra z vžigalicami. „Bolj mu jih branimo, raje jih prižiga,“ se pritožuje mama. Ima še starejšega brata, ki je sicer res surov, a je ubogljiv in rad pomaga pri delu. Oče in mati Matjažu oponašata starejšega, češ da je boljši, za vse uporaben, „ti pa si čisto zanič.“ Ima še dva mlajša bratca in sestrice. Ta dva sta veliko bolna, morajo ju ves čas nositi. Matjaž pravi: „Jaz bi bil tudi rad bolan.“ Rekel je že tudi, da ga trebuh boli, čeprav mu nič ni bilo. Do nedavna je bila v družini še babica; Matjaž je bil njen ljubljeneček; zdaj je ni več in močno jo pogreša. Takrat še ni bil prav nič trmast. Ko sem mater vprašal, če ga morda ne mara, je odgovorila: „Kako ne! ki naj ga imam rada, ko pa samo nagaja in naredi škodo, kjer le mo-

re.“ Še bolj jo jezi, da sosedje „z otrokom držijo“; slišijo namreč venomer materino zmerjanje in vpitje nad otrokom, pa se jim otrok smilja, ker ga vidijo vedno objokanega in osamljenega.

ZGODBA O ŠTIRILETNEM MATJAŽKU

Primer je zelo zgovaren. Štiriletni otrok je dokončno prepričan: „Mama me tako ne mara.“ Zato se ji odtuja na vse načine: upor, neubogljivost, kujanje, bolezen itd. Namišljena vžigalic mu je maščevanje za pogrešano ljubezen. Od tod je le še korak do poznejšega resničnega požigalca.

V otroškem vrtcu je bil spočetka plašen in nezaupen, stiskal se je za drugimi otroki, ni hotel jesti. Toda kmalu je začel na prijazne besede odgovarjati in se igrati z otroki; postal je v

vsakem pogledu dober in prijeten otrok. Zaradi napačnega razmerja, ki ga je imela mama do njega, se je mogel poboljšati v docela drugačnem okolju, v otroškem vrtcu. Če bi ga hotela mati pravilno vzgojiti, bi morala najprej priznati, da napaka ni bila samo pri otroku, temveč tudi pri nji: rajši je imela najstarejšega in najmlajša; to je otrok čutil in ji zato kljuboval. Razen tega ga je prej razvadila stara mama, medtem ko mu mati za to ni znala dati nadomestka; zanemarjala ga je, skrbela predvsem za najmlajša in ju ljubkovala, zato pa je Matjaž skušal njeno pažnjo obrniti nase po svoje — s trmo. Zelo je bilo tudi zgrešeno, ker so mu stavili za zgled in oponašali starejšega. Saj starejši je za mlajšega nehote zgled, ki se za njim mlajši trudi, ob katerem pa navadno tudi čuti, da mu ni kos, da zama tekmuje z njim; zato je bolje, da mu ga ne očitamo, ker ga s tem postavljamo pred nemogočo nalogo, iz katere se marsikak otrok izmoči edino z odprtim odporom — s trmo.

Tele preproste besede izražajo božjo voljo: mir, pravica, ljubezen, a žal jih imamo večkrat le na jeziku, v srcu pa je prazno. Jullerville.

Ljudje te bodo sodili po tem, kako se na zunaj javlja tvoja osebnost. En način tega javljanja je pogovor. Zato: pazi na svoje besede.

Nasprotno pa si tisti, ki govorijo samo o svojih malovrednih opravkih, privežejo dušo na zemljo.

Tisti, ki imajo na ustnicah samo neotesane besede, da z njimi izražajo nizkotne stvari, se navadijo vleči svojo dušo po blatu in jim samo gnój še prija.

Dobra oz. slaba družba lahko tudi v govorjenju odločilno vpliva na mladega človeka, kot pravi pregovor: „Povej mi, s kom občuješ, in povedal ti bom, kdo si.“

Izogni se vsemu, kar je robato ali nizkotno: kosmatih, plehkkih in nelepkih besed, pouličnih kvant in mahanja vse vprek.

Govori jasno in odkrito. Vsak stavek povej do konca.

Navadi se govoriti še o čem drugem kot o samih burkah, športu in avtomobilih.

Ko vzgajamo naše malčke, ko nadzorujemo in skrbimo za njihovo rast in telesni napredek, ne smemo pozabiti na njih dušice. Prvi korak smo naredili, ko smo dali otroke krstiti. Dokler otrok še ne prične razumevati, molimo mamice namesto njih. Vsako jutro in vsak večer naredimo malim križek na čelo, jih priporočimo Bogu, Mariji in angelu varuhu. Znamenje svetega križa naredimo spoštljivo in lepo. Tako bomo brez posebnega opozarjanja naučile spoštovanja tudi otroke.

V tretjem letu začne otrok spraševati in ga vse zanima. Takrat bo začel spraševati tudi o Bogu, če mu bomo seveda pripovedovali, da nas je ustvaril Bog in da nam On daje vse, kar imamo: da mu moramo biti hvaležni in ga ljubiti. Ljubezen pa mu izkazujemo na ta način, da ga molimo, ga prosimo milosti in pomoči in pa da delamo tako, kakor On želi. Bog pa želi, da otrok mamo in očeta uboga in da je priden. In kdor bo priden, tistega bo Jezušček vzel k sebi v nebesa, ko bo umrl.

Vsaka katoliška družina ima tudi svete slike v hiši in otrok hoče vedeti, kdo je na sliki. Kaka prilika, da mu lepo vse razložimo. Navadno so otroci zelo dovtetni za slike z malim Jezuščkom. Radi ga imajo. In prav ta ljubezen otroka do Jezusa nam pomaga pri vzgoji. „Vidiš, sedaj ko si priden, ko si ubogal, te je Jezus še posebno vesel in te ima zelo rad.“ In ker otrok želi, da ga imajo vsi radi, je tega zelo vesel. Zboli ga, če mu povemo, kadar je bil poreden, da je tudi Jezušček žalosten, ne samo negova mamica.

Ko otrok že malo več govori, ga pričnimo učiti molitve. Najprej znamenje svetega križa. Počasi in z veliko potrpežljivostjo. Tudi večerno in jutranjo molitev pričnimo moliti. V četrtem letu že lahko učimo Sveti angel in O gospa moja. Po mojem mnenju ni preveč, če ga učimo ti dve molitvici. Pozneje pa še Zdravo Marijo, čast bodi. Več pa ne. Če je molitev predolga, se otrok hitro naveliča in jo zasovraži.

Tudi na molitev pred jedjo in po jedi navadimo zgodaj svoje male. Najprej jim moramo seveda razlo-

žiti, da molimo zato, da se Bogu zahvalimo, ker nam je dal dobrote, ki jih bomo jedli — ter da smo se nahranili in nismo lačni, pa bo otrok že raje molil, ker bo vedel, zakaj. Seveda bo še večkrat treba premagati lenobo, ki se pojavi že tudi pri takih malih. Veliko je pa odvisno od nas samih, kako in koliko bodo otroci molili. Popuščati ne smemo. Dovolj je, da le enkrat molimo malo manj in že bo tu izgovor za drugič.

Spominjam se, da smo tudi pri nas nekoč opustili zvečer eno molitvico, ker sem bila preveč utrujena; pa mi je koj naslednji večer ugovarjala punčka: „Mama, zakaj moramo pa danes toliko moliti, saj včeraj tudi nismo.“

Mlada slovenska mati

SMRT V DRUŽINI

Nekaj dni pred božičem se je razvedelo po naselju, da je hudo zbolela neka sosedka, starejša gospa, mati že odraslih sinov. Zdravnik je prihajal večkrat na dan pa tudi ponoči in končno opozoril družino, naj bo pripravljena na vse. Prav na sveti večer se ji je stanje precej poslabšalo in ko smo odhajali k polnočnici, smo skozi priprte zastore videli vso družino zbrano okrog njene postelje: mož, sinovi, snaha... Nenadoma me je pretreslo: moj Bog! Kaj vendar stojijo in čakajo. Mar ne vidijo, da tečejo morda zadnje minute! Naj se vse tako konča, da bo kar je ostalo po njihovi ženi, materi ali tašči, grob nekje na Chacariti ali Floresu, Moronu ali San Justu? Pa duša te uboge žene, ki se zdajle morda sama, brez pomoči pripravlja na srečanje s Stvarnikom, za sodbo, ki jo bo osrečila ali pa preklela za vso večnost?

Med vso polnočno mašo, ko je vse okrog mene izžarevalo srečo in mir, sem v duhu stala poleg postelje umirajoče žene in prosila novorojeno Dete, naj se je usmili in ne pusti, da bi šla nepripravljena pred prestol Vsemogočnega.

Ko sem nato govorila z g. župnikom o tej zadevi, mi je svetoval, naj skušam pregovoriti snaho, da bi poklicali duhovnika. Ko sem šla drugo jutro k njej, mi je priznala, da je že sama mislila na to, pa da sino.

1. Večina nesreč, včasih usodnih, ki se zgodijo doma, v hiši, nastanejo zaradi malomarnosti in nepredvidnosti. Veliko teh nesreč je brez upravičenega in pravega razloga.

2. Z elektriko se nikar ne igray in ne „poskušaj“. Če se na kako stvar ne razumeš, nikar po svoje in morda s silo popraviti.

3. Velika nepredvidnost je biti, boš ali imeti mo- kre roke med tem ko uporabljamo električ- ne aparate.

4. Kadar zamenjavaš žarnico, je najbolj varno, če izključiš električni tok. Lahko ni nič, lahko pa na- stane hud „pretres“.

5. Po končanem likanju ne ovij žice okoli li- kalnika, dokler je vroč. Žica se počasi lahko začne mehčati in topiti, ter more na- stati nepričakovano kratek stik.

6. Tudi plin ima veliko prijateljev. Ni varno n. pr. pustiti glavne- ga ključa vso noč ali dalj časa odprtega (če si n. pr. dalj časa zdoma).

7. Če plin kje iz cevi uhaja, nikar ne skušaj tega ugotoviti z go- rečo svečo ali vžiga- lico.

8. Včasih se zdi, da ne- sreča otroke kar ne- kako skrivnostno pri- vlačí. Zato ne pusti, da bi se igrali z ne- varnimi predmeti: z raznim orodjem, z no- žem, z raznimi stru- pi (n. pr. s strupe- nim prahom proti mravljam), s škodljivi- mi tekočinami, z vžigalicami itd.

vi nočejo nič slišati o tem, pa tudi tašči se ne upa nič omeniti, da bi se ne prestrašila, ko bo videla, da je že tako slaba, da so celo duhovnika poklicali. Sve- tovala sem ji, naj tašči samo omeni, da župnik obi- skuje vse tiste farane, ki zaradi bolezni o božiču niso mogli v cerkev in jim tako nudi priliko za sv. spoved in sv. obhajilo. Končno mi je obljubila, da bo s taščo o tem govorila in mi potem sporočila, kako in kaj. Res me kmalu potem pokliče in mi vsa zaskrbljena pove, da bi bila tašča zelo vesela, če bi jo g. župnik hotel obiskati, le to jo skrbi, koliko bo za to računal. — Nisem vedela, ali naj planem v smeh ali v jok, a priznam, da sem bila bliže drugemu. Zagotovila sem ji, naj bo brez skrbi, da čeprav se ji še tako čudno zdi, bo duhovnikov obisk popolnoma brezplačen. Šele po tem zagotovu je pristala na to, da lahko pride duhovnik v hišo.

Ali ni žalostno, da se mora duhovnik v mnogih primerih z različnimi pretvezami in zagotovili tako rekoč vtihotapiti v družine, kjer imajo bolnika, da se ta ne bi prestrašil, da se mu ne bi stanje poslabšalo itd. Pa ne mislimo, da je tako samo v versko brezbrži- nih družinah. V premmogh takozvanih katoliških družinah se dogaja, da bolnik umre brez duhovnika, ker ga pač niso hoteli „vznemirjati“.

V resnično krščanskih družinah, kjer je vsem jas- no, da je smrt le prag, preko katerega je nujno treba stopiti, da dosežemo cilj, h kateremu smo vse življenje stremeli, v takih družinah je duhovnik težko pričako- van ob bolnikovi postelji. Ne šele takrat, ko se morda že več ne zaveda in je prepozno za sv. spoved in zad- njo popotnico. Večkrat beremo o kom, da je umrl okrepan s tolažili svete vere. Kako bomo kratili bra- tu alj sestri v zadnjem trenutku to neizmerno tolažbo, ki mu jo more posredovati samo duhovnik. Velika od- govornost je to in težak bo naš zagovor, če se je nismo zavedali.

Ne moremo govoriti o smrti v družini, ne da bi se spomnili otrok. Ko se otrok prvič sreča s pojmom smrt, navadno ta seže globoko v njegovo dušo. Dneve in dneve se gnjavi s to mislijo, sprašuje, zahteva od- govorov. Naloga staršev je, da na pravi način zadosti- jo otrokovi radovednosti. Naravno je, da je pojem smrti združen z bojznijo, s strahom, z negotovostjo.

Starši so tisti, ki morajo otroku smrt prikazati kot nekaj naravnega, smrt človeka združenega z Bogom. pa kot praznik. Praznik zmage, praznik dokončne združitve nebojlenega človeka z vsemogočnim Stvarnikom. Pogled na smrt, ki se vcepi otroku v mladosti, ga bo spremljal vse življenje in šel z njim kot težka mora ali pa kot gonilna sila, ki ga bo dvigala k čim večji popolnosti.

Smrt v družini ne sme biti tragedija, obup in žalost brez konca. Res, da je človeška narava k temu nagnjena. Toda pogled kristjana gre preko mrtvaškega odra tja, kjer Oče v neskončni ljubezni pričakuje z razprostrtimi rokami tiste, ki so mu v življenju zvesto služili.

X.Y.

STVARJENJE ČLOVEKA

Gospod, Ti si ustvaril vse stvari. Ti si jim dal bitje in jih postavil v ravnovesje in skladnost. Polne so tvoje skrivnosti, ki jo pobožno srce čuti.

Tudi nas si poklical v bivanje, o Gospod in nas umestil medse in stvari. Ustvaril si nas po svoji podobi in nas storil deležne svojega vladarstva. Izročil si nam svoj svet; služi naj nam in v njem naj dopolnimo Tvoje delo. Moramo pa se Ti podvreči in naše gospodovanje se spremeni v rop, če se ne poklonimo Tebi, edinemu, ki nosiš večno krono in si gospod po lastnem pravu.

Čudovito, o Bog, je Tvoje velikodušje. Nisi se bal za svojo vrhovnost, ko si ustvaril bitja, ki imajo oblast nad samimi seboj, in zaupal Svojo voljo njihovi svobodi. Mogočen in resničen Kralj si Ti!

V moje roke si položil čast Svoje volje. Vsaka beseda Tvojega razodetja priča, da me spoštuješ in da se mi zaupaš, da mi poklanjaš dostojanstvo in odgovornost. Milostno mi daj doseči sveto polnoletnost, ki je zmožna sprejeti postavo, nad katero bediš Ti, in prevzeti odgovornost, ki mi jo Ti nalagaš. Stori, da bo moje srce budno in da bo tako vse hipe pred Teboj; daj, da postane moje ravnanje tisto gospostvo in tista poslušnost, h kateri si me pozval.

Amen.

Romano Guardini — A. G.

Quo vadis?

81.

To, kar je zdaj slišal, se je mešalo s tistim, kar je pravil apostol prejšnjo noč na pokopališču.

V blodnji je videl široko vodno plan, na njej ribiški čoln, v čolnu pa Petra in Ligijo. Sam je na vso moč plaval za njima, a bolečina v roki, ki mu jo je bil zlomil Ursus, ga je ovirala, da ju ni mogel doiti. Burja mu je gnala valove v oči, jel se je potapljati. Tedaj pa je Ligija pokleknila pred apostola in ga prosila, da je obrnil ladjo.

82.

Ko je čoln prišel do njega, mu je Peter podal veslo, da se je rešil. Povzdignil je oči in zagledal množico ljudi, plavajočih za ladjo. Valovi so jim pljuskali čez glave in Peter je drugega za drugim reševal. Kmalu je bila ladja polna ljudi, da se je skoraj potapljala.

83.

Vinicij se je začel bati, kaj bo, toda Lāgija ga je začela miriti. Pokazala mu je luč na daljnem obrežju, kamor so jadrali. V tisti svetlobi je na bregu zagledal postavo nekoga, h kateremu je Peter krmaril ladjo. Čim bolj so se bližali, tem večja je bila tišina valov in tem silnejša svetloba. Množice so zapele ubrano pesem. Ligija je Vinicija prijela za roko in ga odvedla proti svetlobi, rekoč:

„Pojdi, jaz ti bom vodnica.“

84.

Vinicij se je spet prebudil, a sanje so le polagoma izginjale. Ko se je razgledal, je v svetlobi pojemajočega ognja zagledal Ligijo, ki je sedela ob njegovem ležišču. Pogled na njo, ko je tako bdela ob njem, ga je do dna srca presunil. Gledal je njeno lice, njene trepalnice, njene roke, počivajoče na kolenih in začelo se mu je jasni, da je poleg gole, brez suma krasne grške in rimske lepote, na svetu še druga lepota. Zdelo se mu je, da bi Ligiji manjkalo nečesa, če bi bila taka kakor druge ženske.

Zdaj je tudi Ligija odprla oči in stopila k njemu rekoč:

„Jaz sem pri tebi.“

On pa ji je odvrnil:

„Videl sem tvojo dušo.“

Ko se je Vinicij drugo jutro prebudil, je zagledal v sobi samo Ursusa, ki je podpihoval ogenj, da bi mu na njem pogrel juho. Začela sta govoriti. Ursus mu je pravil o svoji domovini in o tem, kako je došel v Rim z Ligijo, ki jo je rimski poveljnik Pomponij odvedel za talko. Potem je sedel poleg postelje, začel juho vlivati v skodelico ter jo nositi Viniciju v usta. Toda velik je bil pri tem poslu kaj neroden in skledica se mu je v orjaški pesti kar gubila, dokler ni obupal in mu je morala priti na pomoč Ligija.

86.

Ligija ga je nahranila, potem pa sedla k njemu na ležišče. Govorila sta o Pomponiju, o Kristusu in o sladkošči nove vere. Vinicija je Ligijina bližina v nemala bolj in bolj, dokler se ni nazadnje vzpel, ji položil glavo v naročje ter ji začel šepetati:

„Naj mi Kristus nakloni tebe, pa ga bom ljubil. Zame si zdaj ti edino božanstvo. Hotel bi objemati tvoje noge, ti moja boginja. Ne moreš vedeti, kako te ljubim.“

Bolečina, očaranje, poželenje in spoštovanje, vse mu je v trenutku privrelo iz srca. Ligija je čutila, da je ljubljena in oboževana. Zavest jo je zapuščala, razkošna, skrivna slast jo je objemala vso. Prijela je Vinicija za senci in se z ustnicami začela dotikati njegovih las, dokler se ni zdramila iz ognjene omotice in zbežala.

87.

Ko se je Ligija zavedela, sta jo popadla sram in kes. Ves dan in naslednjo noč je presedela v solzah, potem pa ni mogla več prestati. Šla je na vrt, poklicala duhovnika Krispina in se mu zaupala.

Toda Krispin, star in strog človek, ni našel oprostila za njeno ljubezen. Vzdignil je roko in dejal mrzko:

„Pojdi in prosi Boga, da ti odpusti greh! Bog je umrl zate na križu, ti si se pa zaljubila v tistega, ki te je hotel narediti za svojo priležnico. Zašla si v močvirje, čigar sopara ti je zastrupila dušo. Naj se te Bog usmili, naj ti odpusti, toda jaz —“

88.

Prenehal je, ker je opazil, da nista sama. V usto stopila apostol Peter ter visok slok, suh, krivonos tujec, v katerem je Krispin spoznal apostola Pavla.

Ligija je vsa obupana planila k Petru, se mu zgrudila k nogam ter mu objela kolena ter skrila glavo v gube

njegovega plašča. Krispin mu je s strogo besedo povedal njen greh, apostol pa je dejal:

„Krispin, mar nisi slišal, da je naš ljubljeni Učenik bil na ženitnini v Kani in da je blagoslovil ljubezen med moškimi in žensko? Če je Magdaleni pustil, da mu je počivala pri nogah, mar misliš, da bo zameril temu otroku, ki je čist kot lilija na polju?“

89.

Pri teh besedah je dvignil Ligijino objokano lice k sebi ter ji dejal:

„Dokler oči tistega ki ga ljubiš, ne zagledajo resnice, se ga ogibaj, da te ne zapelje v greh, pač pa moli zanj in vedi, da nisi ti kriva, če ga ljubiš. Ne jokaj in ne muči se, zakaj tvoje molitve bodo uslišane in po žalosti bodo prišli dnevi veselja.“

Blagoslovil jo je, osramočeni Krispin pa se je začel opravičevati:

„Ker je odprla Ligija srce pozemski ljubezni, sem mislil, da je zatajila Kristusa.“

„Jaz sem ga trikrat zatajil, pa mi je le odpustil in zapovedal, naj pasem njegove ovce.“

90.

Ligija se je ravnala po apostolovem nasvetu. Vinicij je bil že skoraj zdrav, toda še preden se je vrnil v svojo hišo, je Ligija nekega večera, ko je že spal, stopila k njegovemu ležišču. Zadržala je dih in gledala ljubljenega človeka. Solze so ji stopile v oči, potem se je sklonila k njemu in mu na vzglavje položila križ, ki ga je sama naredila iz srobota. Potem je odšla.

91.

Vinicij Ligije pri kristjanih ni več videl. Čakal je, da se bo vrnila, a je ni bilo. V začetku je mislil, da bo brez nje skoprnel, saj ni vedel, kaj bi počel sam med tujimi ljudmi. Potem je sklenil vrniti se v svojo palačo. S seboj je nesel Ligijin križ. Ko je prišel domov, je z njim stopil v lararij, kjer so stali kipi bogov in dedov, ter obesil križ mednje. Potem je molče obsedel pred njim, kakor da je v njem nekaj božanstvenega. Ljubil je to znamenje, ker so ga zvezale njene roke, hkrati pa ga je mrzil, ker ga je ločilo od nje.

92.

Vinicija se ni doma nihče nadejal. Povsod je našel sam nered, sužnje pa pijane pri gostiji, ki so si jo naredili v triklinju. Ko je stopil mednje, so se ga ustrašili ko smrti. Ker so poznali njegovo strogost, so se začeli metati pred njim na tla, poklekovati in molodovati. Nekateri so celo od strahu omedleli. A Vinicij jim ni rekel besede. Šel je ter se zaprl v knjižnico.

Vinicija tri dni ni bilo na spregled. Sužnji so živeli v smrtnem strahu, ker so bili prepričani, da premišlja, kakšno novo strašno muko bi jim pripravil. Toda on po tistem, kar je videl in slišal med kristjani, ni mogel več tako ravnati s sužnji kot nekdam.

Tretji dan jih je sklical v knjižnico, kamor so se priplazili kot preganjane živali, ter jim dejal:

„Odpuščam vam, toda glejte, da boste z vestno službo popravili krivdo!“

Vsi presenečeni so popadali na kolena, stezali k njemu roke, ga klicali za očeta, da so še njemu silile solze v oči. Zdelo se mu je, da vidi sladko Ligijo, kako se mu zahvaljuje za to ravnanje.

Potem jih je pustil in šel pisat pismo Petroniju.

94.

Vinicij Petroniju.

Ne vem, ali me res ljubezen spravljaja ob pamet ali kaj. Kristjani so mi spremenili dušo, ko sem na dan odhoda od njih govoril z njihovim modrijanom Pavlom, mi je dejal: „Močnejša je vez ljubezni kakor vez strahu.“ Zdaj vidim, da je res. Strah ni mojih sužnjev nikoli tako spodbadal k delu, kakor jih zdaj hvaležnost. To so čari! Zmeraj se mi zdi, da me ob takih dejanjih, če sem s svojimi sužnji in podložniki dober, gleda Ligija in da je vesela. In moram biti tak, saj živim samo še od upa, da jo bom spet videl. Moram jo videti, brez nje mi ni življenja.

95.

Vinicij je zdaj pa zdaj videl zdravnika Glauka in se je z njim pogovarjal o Ligiji. Ko mu je Glauk povedal, kako je apostol Peter pokaral Krispina, je

dobil iz krščanskih ust potrdilo, da ga ima Ligija res rada. Poslal je Petru obilnih darov za siromake. Ker Glauk ni vedel za Ligijino bivališče, je začel Vinicij spet sam iskati po vseh zakotnih predmestjih in ozkih ulicah, da bi morda po naključju zagledal kje Ligijin obraz.

96.

Iskal jo je tedne in tedne, pa je ni našel. Počasi se je naveličal, prejšnja narava se je oglasila v njem in sklenil je, da bo Ligijo pozabil ter se spet vrgel v staro uživanje. Lepega spomladnega dne je na Forumu sredi krdele mladih plemičev zagledal Petronijevo ljubico Krizotemis, ki je sama vodila svoje korziške konjiče in mahala po njih z zlatim bičem. Ko je zagledala Vinicija, je voz ustavila, povabila mladega patricija gor in ga odvedla v svojo hišo.

Krizotemis mu je na svojem domu pripravila razkošno gostijo.

Vinicij je hotel Ligijo pozabiti v opoju večera in je pil, dokler ni izgubil zavesti. Spomin se mu je vrnil samo, ko ga je sredi večera Krizotemis vprašala po Ligiji. Tedaj se je zdrznil, besno pogledal, potem pa pograbil vrč falernskega vina ter ga zlil ženski na glavo. Odnegli so ga domov docela na pol mrtvega.

Drugi dan ga je bilo sram. Toda Krizotemis mu ni zamerila. Še tisto popoldne ga je obiskala v njegovi hiši in mu v zaljubljenem razgovoru razodela, da je svobodna, da jo je Petronij zapustil in da ljubi njega, Vinicija. Vinicija so sladki glasovi premamili, toda ko je začutil Krizotemino glavo ob svojem licu, se mu je zdelo, da vidi ža-

lostne Ligijine oči. Vse se mu je zastudilo. Nekaj časa je še užival prazno razkošje, ko pa je Krizotemis začela biti nadležna, jo je po nekaj snidenjih surovo odslovil. Potem se je pogreznil v topo čemenje, iz katerega ga ni zdrnila niti novica, da se je Petronij vrnil s cesarjem.

Šel je k Petroniju šele, ko je ta poslal ponj z nosilnico. Ko je stopil v triklinij, je Petronij vstal, ga pozdravil, ga pazljivo ogledoval, potem pa mu razgrnil s prsti lase za ušesom rekoč:

„Ali veš, da imaš na sencih nekaj sivih las?“

„Morda,“ je odvrnil Vinicij. „Ne bo čudno, če mi sčasoma osive vsi.“

In začel je prijatelju pripovedovati, kako je izgubil srčni mir, kako ga je prijel Kristusov nauk, kako je pripravljen pridružiti se mu, če bi dobil Ligijo. Petronij, ki je veliko premišljal o človeku in je sedaj stal pred uganko, katere si ni znal razložiti, je dejal, da so kristjani Vinicija urekli.

„Otresi s sebe žalost in užij življenje,“ je govoril Petronij. Ko je videl, da je Vinicij samo zmajal z glavo, je nadaljeval:

„Ravnaj se po meni, ki polnim svoje življenje s srečo, dokler mi ne omahne roka. Kaj bo potem, me ne skrbi. V tem je vsa moja tolažba. Glej!“

Pri teh besedah je poklical Euniko, ki je prišla takoj v beli obleki, zlato-lasa, ne več sužnja, temveč kakor boginja sreče in ljubezni. Stegnil je roke proti njej, rekoč:

V drugem delu svoje okrožnice rešuje in pojasnjuje papež Janez XXIII. zelo važna, pereča in kočljiva vprašanja današnjega družbenega življenja. Govori namreč o vlogi, ki jo ima današnja država, o socializaciji, o gospodarstvu in slednjič še posebej o poljedelstvu.

PEREČA VPRAŠANJA DANAŠNJEGA SVETA

1. DANAŠNJA VLOGA DRŽAVE

Sedanji papež ponavlja to, kar so že učili njegovi predniki, da mora država spoštovati in pospeševati osebno pobudo in podjetnost posameznikov in manjših gospodarskih ustanov in podjetij. Zato del, ki jih morejo izvršiti posamezniki, ne sme ovirati, ampak jih mora podpirati. Država mora v gospodarskem življenju vedno graditi, nikoli podirati. Njena naloga je predvsem, da zmanjšuje prevelike razlike med posameznimi panogami proizvodnje, da omejuje nepopolnosti gospodarskih načrtov, da zmanjšuje in preprečuje gospodarske krize, odpravlja brezposelnost in skrbi za redno zaposlitev vseh državljanov.

Razvoj znanosti in tehnike v gospodarstvu nudi danes javnim oblastem veliko priložnost za delovanje na tem področju. Javne oblasti so dolžne skrbeti za javno blaginjo. Zato ne smejo zanemarjati te dolžnosti, ampak morajo na gospodarskem polju razviti tisto delavnost, ki bo kar najbolj odgovarjala današnjim razmeram. Papež ugotavlja, da nastane tam, kjer država to delo zanemara, nered, ki se ne dá odpraviti. Močni in manj tankovestni izkoriščajo slabotne in revne.

2. POMEN BESEDE SOCIALIZACIJA

Papež rabi v svoji okrožnici izraz „socializacija“. Zastopniki mednarodne-

ga tiska niso vsi tega izraza prav razumeli. Nekateri so ga popolnoma napačno razlagali. Trdili so, da s to besedo papež hoče reči, da ima država popolno oblast nad gospodarstvom, da morajo tudi stroji in vse orodje postati last družbe, oziroma države. Ti časnikarji so hoteli s tem povedati, da papež uči to, kar socializem, da je torej s tem potrdil socializem.

Toda vsi ti časnikarji se zelo motijo. Papež je z besedo „socializacija“ hotel povedati le to, da se mora vse današnje življenje podružbiti (socializirati). Vedno večji razvoj tehnike, vedno večja proizvodnja in vedno večje imetje morajo biti družbi v korist. Danes je človek vedno manj osamljen. Javne in zasebne organizacije mu nalagajo vedno večje dolžnosti.

Ker je življenje današnje človeške družbe vedno bolj zapleteno, se človek organizacij ne more izogniti. Brez njih ne more doseči blaginje, ki jo potrebuje, ne potrebne zdravniške oskrbe, ne priti do boljše splošne in poklicne izobrazbe, do bolj primernega stanovanja, razvedrila in počitka.

Socialni teden v Franciji je lani v Marsellu razpravljaval o podružbenju (socializaciji). Verjetno je, da je dal papežu pobudo za nauk o podružbenju. Podružbenje, če ga pravilno razumemo, je človeku prav gotovo v korist,

ker mu hoče pomagati do tistih pravic in dobrin, ki jih sam ne more doseči.

Nevarna pa bi mogla postati socializacija tedaj, če bi prepustila javne ustanove (radio, televizijo) popolnoma svobodni volji posameznikov, zasebni podjetnosti in osebni odgovornosti. Zato je treba pravilno urediti razmerje med upravičeno socializacijo in pravicami posameznikov, družinam, svobodnim stanovom pa zagotoviti neodvisnost in samostojnost pred javno oblastjo.

3. GOSPODARSKO ŽIVLJENJE

Odlični katoliški sociologi so socialni nauk Cerkve, ki so ga prinašale papeške okrožnice, temeljito preučili, ga pojasnili in razložili. Vendar se zdi, da je bila Cerkev na gospodarskem polju nekako boječa in neodločna. Okrožnica „Mati in učiteljica“ pa rešuje in pojasnjuje tudi osnovna gospodarska vprašanja. Tako odpira socialnemu nauku svete Cerkve nova pota, ga spopolnjuje in mu daje novo pobudo za razvoj.

Papež poudarja, da je treba skrbeti, da se bo obenem z gospodarskim napredkom razvijal tudi socialni napredek. Gospodarski napredek se mora vedno razvijati takó, da bodo imeli vsi družbeni stanovi od njega korist in postali tudi vsi deležni povečanja industrijske proizvodnje in poljskih pridelkov. Gospodarski napredek se torej ne sme omejit le na eno področje in tudi ne sme obremenjevati samo enega stanu (samo delavcev ali kmetov). Bogastvo kakega naroda pa ni samo v kopičenju dobrin, ampak še bolj v pravični razdelitvi teh dobrin med vse državljane. Nekatere države veliko proizvajajo. Toda ti proizvodi so last le posameznikov ali le nekaterih družin.

Množice pa kljub temu stradajo. Take gospodarske razmere niso zdrave. Treba jih je tako urediti, da bo gospodarski napredek prinašal korist vsem državljanom.

Posebno pa je treba izboljšati in pravilno urediti tiste gospodarske oblike, ki že z vsem svojim ustrojem sramoté in ponižujejo človeka, mu ubijajo čut odgovornosti, jemljejo samostojnost in zatirajo v njem osebno pobudo in podjetnost. Taka gospodarska oblika je krivična, četudi skrbi, da je bogastvo pravično razdeljeno. Gospodarstvo mora biti vedno takó urejeno, da nikoli ne žali človekovega dostojanstva.

4. NAVODILA ZA UREDITEV GOSPODARSTVA

Papež ne daje podrobnih navodil, kako naj se ta načela v gospodarstvu izvedejo, ker je pri tem treba upoštevati kulturno in tehnično stopnjo vsakega posameznega naroda. Navaja le važne smernice za rešitev in ureditev najbolj kočljivih gospodarskih zadev. Te smernice so:

a) Zavarujeta in pospešujeta naj se obstoj in razvoj malih državnih in zasebnih podjetij, zlasti poljedelskih, ki so last družin, nosilk pristnih človeških dobrin in vrednost.

b) Delavci v srednjih in velikih podjetjih morajo postati deležni ne samo njih dobička, ampak naj tudi sodelujejo pri oskrbovanju in vodstvu teh podjetij. Delavci ne smejo biti samo navadni nemi izvrševalci odkazanega dela v podjetjih, ampak naj se jim da možnost, da uveljavijo tudi svoje lastne sposobnosti in skušnje.

c) V ustroj in različne načine gospodarskega delovanja so se danes vrinile velike zmote. Kljub temu pri-

naša tehnični in znanstveni napredek velike spremembe v gospodarstvo in ga stalno izboljšuje. V podjetjih postaja okolje bolj človeško. Njihovo vodstvo se vedno bolj zaveda svoje odgovornosti, ki jo ima za delavce.

Papež potem izrecno poudarja, da ni samo primerno, ampak tudi potrebno, da se morejo glasovi delavcev slišati tudi zunaj podjetij. V narodnih in mednarodnih gospodarskih ustanovah morajo biti poleg tistih, ki so vložili vanje svoj kapital in zastopnikov, ki branjo njihove koristi, tudi delavci in tisti, ki branijo njihove pravice, zahteve in težnje. Iz vsega tega spoznamo, da so papeževa navodila za pravilno ureditev gospodarstva izredno jasna in odločna.

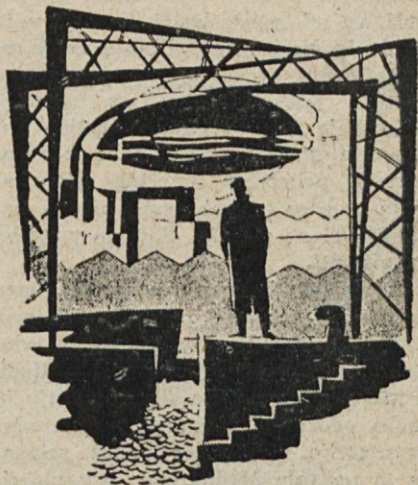
č) O zasebni lastnini pravi papež, da je utemeljena v človeški naravi. Zato jo moramo spoštovati. Vendar pa nastaja danes med zasebno lastnino in delovanjem velikih gospodarskih podjetij vedno večja razpoka. Vse to povzroča nove, važne socialne probleme, ki jih mora reševati in nadzirati država. Želja Cerkve je, naj bi čim več ljudi prišlo do zasebne lastnine, imelo svojo hišo, svoje polje in svoj vrt.

5. PAPEŽEVE MISLI O POLJEDELSTVU

Papež je posvetil veliko prostora v okrožnici poljedelstvu. Večina narodov, večina prebivalcev na zemlji se še danes preživlja s poljedelstvom. Od razvoja in napredka poljedelstva je odvisno veliko milijonov človeških življenj. Papež ugotavlja, da je bilo to področje doslej zelo zanemarjeno. O tem priča beg kmečkega prebivalstva v mesta. Ta beg ne povzroča bede samo deželi, ampak tudi mestom. Vzroki, da ljudje beže z dežele, so: slabo stanje poljedelstva; želja, videti veliko sveta in

si pridobiti mnogokušenj; zagotoviti si lepšo, boljše bodočnost; priti do ugodnosti, zabav in udobnosti, ki jih nudijo mesta. Če hočemo beg z dežele preprečiti, je treba, da se življenje kmečkega prebivalstva dvigne na stopnjo mestnega. Odpraviti se mora tudi vsak čut manjvrednosti in zapostavljenosti, ki ga imajo prebivalci na deželi.

Zato je potrebno poskrbeti za javne naprave na deželi. Sem spadajo: ceste, promet, pitna voda, stanovanja, zdravstvo, šolstvo, dušnopastirstvo, razvedrilo. Izboljšati je tudi treba poljedelstvo, poskrbeti za boljše stroje, za boljši način obdelovanja, za boljše in zemlji bolj primerno seme, poskrbeti tudi za razmah in boljše razvrstitev kmečkih podjetij. Treba je tudi poiskati potrebne kredite za poljedelstvo, izpeljati zavarovanje poljskih pridelkov, poljedelcev in kmečkih delavcev, poskrbeti za pravične cene poljskih pridelkov. V poljedelskih krajih je treba organizirati industrijo, ki bo izdelovala naprave za ohranitev, predelavo in prevoz poljskih pridelkov. Kmečkemu

Stavke so na dnevnem redu

Glas iz Rima

SLEDIMO ZGLEDU NAZAREŠKE DRUŽINE

Nazareška družina nam je dober zgled resničnega družinskega življenja. Dala nam je luč, ki razsvetljuje pot življenja, zgled pokorščine, ponižnosti, dela, molitve in trpljenja. Zato tudi v naših družinah mora biti pokorščina in spoštovanje božjih zapovedi na prvem mestu. Mir bo vladal v družinah, če se bo veliko molilo, če se bodo vsi čutili otroci božji. (Sv. oče Janez XXIII. v radijski poslanici svetu na praznik sv. Družine leta 1962.)

DUŠA SE HRANI IZ VERE V BOGA

Človekova duša se ne hrani samo od znanosti in nauk tega sveta, ampak predvsem od besede božje. Zato je važno, da ljudje poznajo besedo božjo in

po njej živijo. Za širjenje besede božje je potrebno apostolsko delo. Apostoli so prinesli Kristusov nauk vsemu svetu, so prižgali luč resnice in ljubezni. Ta luč, ki razsvetljuje človeški rod, je znak edinosti Cerkve. (Sv. oče Janez XXIII. v splošni avdienci 10. 1. 1962.)

UČIMO SE PRI PRAZNIKU RAZGLAŠENJA GOSPODOVEGA

Modre je vodila luč, da so našli Gospoda. Ko so ga našli, so ga molili in obdarovali. Naša trdna vera je luč, ka-
žipot, da najdemo Gospoda. Cerkve nas vodi k Njemu, zato ji sledimo. Iskreno molimo, da luč naše vere nikoli ne ugasne da bomo ostali vedno zvesti obljubam, ki smo jih dali pri krstu. (Sv. oče Janez XXIII. v nagovoru ob splošni avdienci 10. 1. 1962.)

ljudstvu je tudi treba dati boljše poklicno in strokovno izobrazbo z ustanovitvijo primernih kmečkih organizacij in zadrug. Osamljenih glasov današnji svet ne posluša. Zato se je treba organizirati.

Treba je odpraviti nasprotje med zemljo in prebivalstvom. V nekaterih deželah je malo ljudi, pa mnogo rodovitne zemlje; v drugih pa veliko ljudi, pa malo dobre zemlje. To nasprotje bi mogle odpraviti primerne mednarodne organizacije. Tu izreče papež priznanje in pohvalo Mednarodne organizacije za poljedelstvo in prehrano (F.A.O.),

mednarodni organizaciji za delo in vsem drugim, ki rešujejo to važno vprašanje.

Iz drugega dela papeževе okrožnice „Mati in učiteljica“ spoznamo, kako se Cerkve resno prizadeva, da bi življenje današnje človeške družbe vodila načela krščanske pravičnosti, ljubezni in bratske vzajemnosti. Zato govori o nalogah države, o važnosti družbe in organizacij za človeka, o gospodarstvu, ki mora biti tako urejeno, da bo koristilo vsem stanovom, in slednjič o poljedelstvu, s katerim se še danes preživlja večina ljudi na zemlji.

Pruredil Gregor Mali

TEMELJI APOSTOLATA KATOLIŠKE AKCIJE

Apostol. delo zahteva poznanje družbe, ker je od tega odvisna orientacija dela, presojanje uspehov in priprave načrtov za bodoče. Tako delo bo gotovo prineslo uspehe. Vendar se pri tem trudu za poznanje družbe in usmerjanje dela ne sme pozabiti na nadnaravna sredstva. Predvsem mora biti čisto srce, nesebični namen in polna mera krščanske ljubezni do bližnjega. Zauzati se mora v Boga, ki je luč in kaži. pot apostolskega delovanja. (Sv. oče Janez XXIII. v poslanici predsednikom škofijskih odborov Katoliške akcije 5. 1. 1962.)

MESTO LAIKOV V CERKVI

Kölinski kardinal Frings je nedavno praznoval 75-letnico svojega življenja. Njegov jubilej so po vsej nadškofiji obhajali z raznimi proslavami, sam pa ga je priživel v opatiji Maria Lach, kjer je sestavljal letošnje pastirsko pismo. V pismu jasno opredeljuje, kakšno mesto imajo duhovniki in kakšno laiki v Cerkvi. Čeprav laiki ne vodijo Cerkve, morajo vendar aktivno sodelovati pri življenju Cerkve.

VELIKO NADNARAVNEGA ŽIVLJENJA V NOVEM LETU

Za novo leto si izražamo dobre želje, delamo načrte in sklepe za delo v naprej. Dobro je tudi, da se spomnimo naših dolžnosti in si izprašamo vest, kako smo izvrševali božje zapovedi, kaj je za nas koristno in to predvsem za našo dušo, ki se bo enkrat predstavila Bogu ter dajala račun vsega življenja. Živeti moramo vedno v milosti božji, globoko nadnaravno življenje, ki je večna mladost in nas pripravlja za uživanje večne sreče. (Sv. oče v splošni avdienci 4. 1. 1962.)

MOLIMO ZA USPEH VESOLJNEGA CERKVENEGA ZBORA

Z apostolsko konstitucijo Humanae salutis je na svetj dan, 25. 12. 1962, sv. oče Janez XXIII. naznanil katoliškemu svetu, da se bo vesoljni cerkveni zbor, ki ga je napovedal 25. 1. 1959, vršil v letu 1962. Izraža svoje veliko zaupanje v Boga in njegovo pomoč, ter klic vsem vernikom, da veliko molijo za uspeh tega cerkvenega zbora, ki bo prinesel nove sile in razmahe v življenje in delo katoliške Cerkve.

VAŽNA MEJNIKA V CERKVI

Na dan pred božičem, 24. 12. 1961, je sv. oče sprejel člane kardinalskega zbora, ki živijo v Rimu. Zahvalil se jim je za dobre želje, obenem pa pokazal na dva važna dogodka v življenju Cerkve v letu, ki se končuje. Socialna okrožnica Mater et Magistra je ponovno potrdila nauk okrožnice Rerum novarum in postavila socialni nauk Cerkve vzporedno s sodobnim napredkom. Dopolnila je za obstoječe razmere delo, ki sta ga tako zvesto nadaljevala papeža Pij XI. in Pij XII. Drugi veliki dogodek je sporočilo svetu, da se bo v letu 1962 vršil vesoljni cerkveni zbor, ki bo prinesel veliko mladostnega duha in razgibanosti v življenje Cerkve.

NOVI KARDINALI

Na praznik sv. Jožefa je sveti oče Janez XXIII. imenoval v konzistoriju deset novih kardinalov. Z novimi imenovanji je zbor kardinalov dosegel število 87. Italijanskih kardinalov je 30, ostali so drugih narodnosti. Sv. oče Janez XXIII. je doslej imenoval 52 novih kardinalov na petih konzistorijih. Število kardinalov je povečal zato, da so boljše zastopane razne dežele in pa zato, ker želi, da bo večje število kardinalov navzočih na prihodnjem cerkvenem zboru.

Po drugi svetovni vojni so nastala mnoga gibanja, ki hočejo reševati ljudi iz poplave materializma in preprečiti nove revolucije in vojne. V Franciji je znan „Emaus“, v Italiji: „Za bojši svet“, v ZDA pa „The Christophers“.

O tem nekaj besed.

Novo gibanje v ZDA

Proti koncu zadnje svetovne vojne je maryknolle pater Keller napisal knjigo „You can Change the World“ (Ti moreš spremeniti svet). Knjiga je imela nepričakovan uspeh. Dana je bila pobuda za veliko gibanje, ki se bo imenovalo „The Christophers“. To gibanje si je postavilo za nalogo, kakor pravi sam p. Keller, „navdušiti vsakega človeka, da si naloži kot svojo osebno nalogo, uvesti krščanska načela v vse javno življenje, zlasti v vzgojo, v literaturo, zabave, reševanje delavskih problemav... In na ta način spremeniti današnji svet v boljšega“.

Širjenje ideje

Ideja je bila zasejana v vseh okoljih in se je vedno bolj širila. Vsi državljani so bili povabljeni, ne glede na raso, vero in politično stranko, da začnejo kot posamezniki s prenovitvijo vsega javnega življenja v smislu krščanskih načel.

Danes šteje gibanje nad deset milijonov pripadnikov v USA. Vsak se trudi, da bi v svojem poklicu živel v skladu z idejami gibanja. Osrednja pisarna, ki ima svoj sedež v New Yorku (The Christophers, 18 east 48th Street, New York, 17, N. Y., USA), vodi ogromno propagando po svojem boletinu, po radiu in televiziji.

Zanimivo je to, da Kristonosci, čeprav vršijo tako veliko preroditveno delo, niso organizacija, nimajo nikakih

posebnih pravil, ne sestankov, ne članarine. Vodi jih misel: „Družba more biti prenovljena na podlagi procesa, pre-kvašenja, ki ga vršijo sami člani družbe.“ Misli za prenovitev sveta jim daje mesečno glasilo „Christophers News Notes“. Ena takih misli je sledeča:

„Bog pričakuje od tebe, da po svoji zmožnostih prispevaš za skupno dobro ljudi. Vsakemu izmed nas je Bog zaupal majhen del svoje neskončne moči in hoče, da to moč rabiš za dobro in je ne hraniš zaprte doma. Nek voditelj socialistov prizna, da mora svoje uspehe in navdušenje pripisovati svoji ženi, ki ga je vsak dan navduševala za levičarske ideje. Vsaka žena, navdušena za Kristusa in za vse dobro, more iz intimnosti in skritosti svojega doma po svojem možu, otrocih in prijateljih vplivati na svet. Žena, gospodinja more v nekaj minutah navdušiti do sto oseb za kako dobro idejo. Govoriti more po telefonu desetim osebami, ki naj takoj naprej govorijo drugim desetim osebami. Na ta način se more sporočiti in priporočiti kak lep program po radiu ali televiziji, naj vidijo ta in ta dober film, naj berejo članek v reviji ali časopisu, naj širijo kako določeno idejo in podobno.“

Po televiziji

Že sedem let nepretrgoma imajo Vitezi svoje oddaje po televiziji. To jih

stane več milijonov dolarjev na leto. Vse je krito s prostovoljnimi prispevki. Po teh oddajah širijo predvsem ti dve ideji: „Vsak more storiti nekaj za izboljšanje ljudi. To, kar more kdo storiti, je dolžan storiti.“ — „Bog je dal vsakemu posebno poslanstvo, ki ga more izvrševati s tem, da z ljubeznijo in resnico izvršuje svoja vsakdanja opravila in druge splošne dolžnosti.“

Filmi, ki jih predvajajo po televiziji, poudarjajo zlasti sledeče: Vsakdanje življenje je treba nasloniti na moralna načela; pomagati je treba drugim pri izpolnjevanju moralnih načel v osebem, družinskem in poklicnem življenju. Za prebujanje narodne zavesti, ki je zadnja leta v USA zelo padla, se veliko govori o domači narodni zgodovini in njeni glavni preteklosti.

S programi po televiziji naredi gibanje veliko dobrega. Prejmejo veliko pisem, ki so podobna temu: „Poslušala sem vaš program po radiu in TV. Veliko mi je koristilo. Do sedaj sem mislila, da nisem za nobeno rabo in nikomur v korist izven svoje družine. (Piše mlada žena in mati.) Šele sedaj se zavedam, kako veliko dobrega morem storiti za družbo. Imam dva otroke in ne morem od doma. Trudim se, da je doma vse napravljeno in v redu. Sama še nimam volilne pravice, mož jo ima. Njega navdušujem, naj izpolni svojo narodno dolžnost in naj s svojim glasom pomaga graditi boljšo narodno bodočnost. Za naprej se bom bolj trudila za najboljšo družino svojih otrok, ker to je najboljši način dela za boljši svet. Želim, da s svojim programom nadaljujete in vplivate dobro na druge, kakor ste name, da bi za naprej tudi drugi imeli malo več smisla za gradnjo boljšega življenja današnje družbe s čisto preprostimi opravili v družini.“

Rešiti človeka

Današnji človek je v veliki nevarnosti. Mlada generacija ne živi več realnega življenja. Filmi, novele, radio in TV kvarijo dušo človeka, ker mu kažejo življenje, ki v resnici ne more obstojati! Vse ga navaja k silni površnosti. Človek postaja brezoseben, brez pravega značaja, in to danes, ko družba tako krvavo potrebuje močne značaje in velike osebnosti. Ljudje postajajo kakor čreda, ki jih nekdo lahko vodi, kakor hoče, po poti strastnega izživljanja. So brez vzvišenih idealov, brez smisla za žrtve, brez duha odgovornosti zase in za druge. Za izboljšanje tega stanja store veliko Kristonosci.

„Graditi moraš svojo osebnost! — Velikega pomena je, kakšno je tvoje gledanje na svet. — Ti moreš s svojim vplivom spremeniti svet! — Ti si za družbo zelo potreben!“ Taka in podobna gesla pogostoma ponavljajo.

Veliko je ljudi, ki se predajo popolnoma delu v smislu gibanja. Mlad uradnik je pustil delo v pisarni in se posvetil prodaji moralno dobre literature.

IMENOVANJE CERKV. ASISTENTA ZA GORIŠKO NADŠKOFIJO

Goriški nadškof msgr. Ambrosi je s posebnim dekretom imenoval msgr. Franca Močnika za cerkvenega asistenta katoliških organizacij v slovenskem delu goriške nadškofije. V dekretu poudarja: „Sedanji položaj zahteva tudi organizirano vzgojo vernikov in njihovo podrejenost navodilom sv. Stolice, kajti tudi laiki so poklicani, da sodelujejo s cerkvenim načelstvom. Samo z združenim; močmi bodo kos silam slabega in bodo mogli utrjevati in širiti kraljestvo božje.“

Naloga cerkvenega asistenta bo, da se poživijo verske organizacije Slovencev in ustanovijo tam, kjer jih še ni. Nadškof Ambrosi želi, da se tudi med slovenskimi verniki ustanovijo verske organizacije, kakor jih imajo drugi narodi.

OTVORITEV KAT. DOMA V GORICI

Nedelja, 25. februarja, je bila za goriške Slovence dan velikega veselja, dan, ki ga je naredil Gospod. Izpolnila se jim je tiha, a vedno bolj goreča želja, ki je dolga štiri desetletja gorela v njihovih srcih, vse od tedaj, ko so fa-

Drug uradnik je opustil svoje prejšnje delo in se popolnoma posvetil vzgoji mladine, ker bo tako mogel več storiti za izboljšanje družbe. Mlada bolničarka izrabi vsako priliko za učenje katekizma v bolnišnici.

In ti?

Ti in jaz, oba moreva vsak dan veliko storiti za izboljšanje ljudi in družbe. Od ene same osebe more zaviseti usoda nekega naroda.

Oče nemškega kanclerja dr. Adenauerja je bil preprost državni uradnik,

Primorske vesti

Šisti požgali njihove domove po mestih in slovenskih vaseh. Časi in režimi se spreminjajo, sovraštva izginjajo. In tako smo v nedeljo, 25. februarja, stali skupno Slovenci in italijanski predstavniki oblasti pred moderno stavbo Katoliškega doma v drevoredu XX. septembra. Sam goriški nadškof Ambrosi je prerezal tradicionalni trak ob vходу v dvorano

Njegova mati je bila preprosta žena, ki pa se je zelo odlikovala po modri vzgoji številnih otrok. Brez teh dveh vzgojiteljev Evropa danes ne bi imela Konrada Adenauerja.

Slovenske matere! S svojim skritim, vztrajnim in požrtvovalnim delom morete po svojih močeh in otrocih pripravljati boljše čase našemu narodu doma in po svetu. Naj bi bili sadovi vašega skritega vzgojnega dela močna žarišča za obnovo sveta po krščanskih načelih.

Jože Guštin

in jo nato blagoslovil. Po pozdravni besedi predsednika odbora za gradnjo Doma, dr. A. Kacina je spregovoril gospod nadškof, ki je izrazil svoje zadovoljstvo nad tako krasno dvorano, ki naj postane versko in kulturno središče Slovencev na Goriškem. Za njim je prav tako v italijanščini spregovoril goriški prefekt in tudi njegov govor je bil lep in pomenljiv in iz njega je dihala iskrena želja, da bi se Slovenci in Italijani vedno bolj spopolnjevali in postali zgledni državljani. Navzoči so bili tudi goriški kvestor, predsednik province šolski proveditor ter druge vplivne slovenske in italijanske osebnosti. Starejši ljudje, ki so doživeli fašistično diktaturo, so imeli vsi solze v očeh ob spominu na čase, ko jim je bilo prepovedano še slovensko govoriti, ko se je zdelo, da je slovenski narod obsojen na propad. Otvoritev Katoliškega doma je bila zanje zmagoslavje dobrega nad hudim.

Popoldanske akademije se je udeležilo toliko ljudstva, da je bila prostorna dvorana premajhna za vse. Tudi to je bilo za graditelje Katoliškega doma in za organizatorje akademije nov dokaz, da je naše ljudstvo v veliki večini spoznalo svoje prave voditelje in se za njih odločilo. Že ime Katoliški dom jasno pove, komu je dom namenjen. Slovenska pesem je prvič zaorila v novi dvorani in dokazala, kako je naša mladina še vnetja za slovensko besedo in pesem. Izčrpno poročilo o poteku priprav in gradnje Katoliškega doma je podal č. g. dr. Kazimir Humar. Poudaril je, kako v tem trenutku dolgujemo največjo hvaležnost pokojnemu velikemu škofu Gregoriju Rožmanu, ki se je za gradnjo Doma tako zavzel, jo duhovno podprl in daroval tudi največjo vsoto za to našo skupno veliko zadevo. Omenil je nato vse Slovence po svetu,

ki so tako velikodušno sodelovali pri nabirki za Dom, katerega morda ne bodo nikdar videli. A duhovna vez, katero je prvi stkal msgr. Rožman, je rodila bogate sadove in nas povezala v eno s Slovenci po vsem svetu.

Poslopje dvorane je dolgo 32,25 m; v širino meri 16,88 m. Oder meri v širino 12,66, v globino pa 7,86 m. V dvorani je 252 sedežev, na galeriji pa 108. Prvi so gostovali v novi dvorani v nedeljo, 4. marca, Tržačani in sicer Slovenski oder z igro Neupravičena ura.

SVETA GORA PRI GORICI

Ob 30. obletnici smrti goriškega nadškofa dr. Fr. B. Sedeja se je dne 27. novembra 1961 zbralo v Marijinem svetišču, kjer počiva njegovo truplo, nad 30 duhovnikov in nekaj laikov k sv. maši zadušnici, ki jo je daroval nadškofov najožji sodelavec goriški apostolski administrator, presvetli gospod msgr. dr. Mihael Toroš, ki je v govoru proslavil spomin na rajnega nadškofa in metropolita.

Presvetli je v spominskem govoru predložil navzočim popolno sliko nadškofovega življenja, dela in trpljenja za Boga in za slovensko ljudstvo. Pokojni vladika je stal neomajno na braniku za božje in slovenske vrednote in pravice. Svojemu ljudstvu, za katerega je živel in neumorno delal in trpel, je bil oče in pastir. Blagopokojni nadpastir dr. Fr. B. Sedej živi in bo živel vedno med svojim ljudstvom kot eden največjih likov naše zgodovine na Goriškem. Slava njegovemu spominu!

Pomen in vsebina velikonočne aleluje

Velika noč je višek cerkvenega leta in takrat zadoni v cerkvi in celo zunaj nje veseli vzklik — aleluja. V liturgiji se neprestano ponavlja: aleluja, aleluja! V pismih in dopisnicah si voščimo „veselo alelujo“ in celo značilna velikonočna jed se imenuje: aleluja.

Kaj pa pravzaprav pomeni ta vzklik? Zakaj uporabljamo to nerazumljivo besedo? Le redki si stavijo to vprašanje. Pa vendar si skoraj ne moremo predstavljati veselega velikonočnega vzdušja brez te čudne hebrejske besede — aleluja! Je to torej hebrejski izraz, dasi nam zveni kot otroško jecljanje.

Beseda „aleluja“ ima, jasno, svojo razlago in pomen. Kot rečeno, je to hebrejski izraz — vzklik veselja in hvalnice obenem. Zelo pogosto srečamo to besedo v psalmih; pomeni: „Hvalite Gospoda!“ Je ena izmed besedi — med drugimi tudi „amen“ —, ki jo je prvotna krščanska Cerkev sprejela v svojo liturgijo iz judovske, ne da bi jo prevedla. Vprašanje pa je, zakaj je Cerkev privzela prav ta, za vernike nerazumljiv izraz.

Najprej je treba pojasniti, da je nekatere tujke težko točno prevesti v druge jezike, ne da bi pri tem trpela vsebina izvirnega izraza. Poleg tega nam hoče Cerkev poudariti s tem tujim izrazom, da ni besede, ki bi mogla zajeti vso globino skrivnosti našega odrešenja, ki v Veliki noči doseže svoj višek; tako nam res ne preostane drugega, kot da z otroško preprostostjo jecljaje ponavljamo: aleluja, aleluja...! Znano nam je veselo „jodlanje“ alpskih prebivalcev in turistov. Kdor je imel priložnost obiskati Alpe, je gotovo sam doživel to nalezljivo veselje alpskih pastirjev, ko prvi sončni žarki prično čarobno lepo barvati vrhove gor. Tega veselja pa alpski človek ne izraža z besedami, ampak na svojevrstni način modulira nekaj zlogov, ki samo na sebi nimajo nobenega smiselne pomena, in ki mu privro neprisiljeno iz preprostega in veselega srca. Podobno pobožni kristjan ne najde primerne besede, ki bi povedala neskončno veselje, ki polni njegovo srce, ob občudovanju pravega, čudovitega „Jutranjega sonca“ (Kristusa), ki v prvem jutranjem svitu Velike nedelje mogočno vzhide iz teme groba ter razlije luč, toploto in veselje na mrzla človeška srca in na svet, ki tiči v temi greha. Ob takem vzdušju tudi kristjan jeclja, zlije svojo radost v veselo pesem Aleluje.

Aleluja torej pomeni vse, kar bi želelo povedati krščansko srce, polno hvaležnosti in ginjenja, v svetem velikonočnem času, pa ne najde zato primernih besedi. Zato nam je „velikonočna aleluja“ tako pri srcu in kljub svoji nerazumljivosti silno izrazita. Prvi kristjani so bili kar zaljubljeni v svojo Alelujo. Sv. Hijeronim je zapisal: „Povsod se prepeva „aleluja“, celo orač na polju jo ponavlja.“ V pismu odlični rimski gospe Leticiji, o vzgoji

njene hčere Pavle, pa pravi: „Ko vidi (njena hčerka) svojega deda, naj k njemu teče, ga objame in mu zapoje „alelujo“, čeprav je ne mara slišati.“ V pobožnem srednjem veku so po katedralah in opatijskih cerkvah v soboto pred Sedemdesetnico — od te sobote pa do slovesne vstajenske slovesnosti, tudi danes utihne aleluja — prepevali vrsto „poslovilnih aleluj“ in celo prirejali pretresljive pogrebne prizore. Na ta način so se pobožni verniki srednjega veka poslavljali od aleluje. Tudi slovit Durandus popisuje v svojem srednjeveškem liturgičnem priročniku slavo Aleluje: „Tako draga nam je Aleluja, tako k srcu nam je prirasla, kot prijatelj, ki odhaja na dolgo pot in ga zato objemamo ter s poljubi obsipamo.“ Današnji liturgični predpisi pa določajo, naj diakon slovesno in razločno oznani „povratek Aleluje“ škofu oziroma opatu pri velikonočni maši z besedami: „Prečastiti oče, naznanjam Vam veliko veselje: Aleluja.“

Tak je torej pomen in vsebina ‚velikonočne aleluje‘. Vsako leto se znova vrne na temno noč naših vsakdanjih skrbi z žarkom luči in veselja našega odrešenja, obenem pa nam vzbuja domotožje po oni Domovini, kjer bomo za vedno hvalili Gospoda: aleluja, aleluja!

Priredil Franc Bergant

KATOLIČANI V INDIJI

V Indiji, ki ima 438 milijonov prebivalcev, je sedaj 6 milijonov katoličanov.

INDONEZIJSKA VLADA PRIZNAVA VSE PRAVICE KAT. UNIVERZI

Indonezijski predsednik, Achmed Sukarno, je izjavil, da njegova vlada priznava katoliški univerzi v Indoneziji iste pravice, kakor jih imajo državne univerze. Sme torej imeti svoje posebne izpite in sme tudi podeljevati akademске naslove.

Četudi so prebivalci Indonezije v veliki večini muslimani, je tam 2.277 katoliških šol, ki imajo 399.462 učencev.

PREDSEDNIK IRSKE V RIMU

V soboto, 17. marca, je sv. oče Janez XXIII. sprejel v posebni avdienci predsednika Irske Eamona de Valera, njegovo sogovornika in spremstvo. V prirčnem razgovoru je sv. oče dejal: „Zahvalimo Gospoda za vse darove, ki so bogati okras irske duše. Vztrajnost v katoliški veri, povezanost s Cerkvijo, zvestoba Petrovemu sedežu, velikodušnost v dobrih delih, misijonski duh, bogastvo duhovniških in redovniških poklicev, ali si moremo misliti kako lepše cvetje za hrano kakega ljudstva?“ je vzkliknil sv. oče.

MOLIMO ZA VSE, KI TRPIJO

Že v evangelijih beremo, da bodo tisti, ki so v službi resnice, dobrote in pravice preganjani ter bodo radi svoje vere veliko trpeli. Ta evangeljska napoved se uresničuje tudi v naših dneh. Veliko jih umira radi Kristusa in svoje vere v vsemogóčnega Boga. Molimo za tiste, ki preganjanje trpijo, ne vračajmo pa s sovraštvom preganjalcem, ampak prosimo, da se spreobrnejo in vrnejo v očetovo hišo. Prosimo tudi, da bo prelita kri seme spreobrnjenj, dobrote, medsebojnega razumevanja in bratske ljubezni. (Sv. oče Janez XXIII. v splošni avdienci 18. 1. 1962.)

Od doma

USTOLIČENJE LJUBLJANSKEGA NADŠKOFA ANTONA VOVKA

V nedeljo, 4. marca, je bil v ljubljanski stolnici ustoličen za prvega nadškofa ljubljanske nadškofije msgr. Anton Vovk. Imenovan je bil že 22. decembra 1961 s posebnim papeškim odlokom. Ustoličenje samo pa je izvršil zagrebški metropolit nadškof šeper. Pri ustoličenju so bili navzoči vsi slovenski ordinariji, zagrebški metropolit in beograjski pomožni škof ter vsi ljubljanski župniki oziroma upravitelji, veliko druge duhovščine, nad sto bogoslovcev in od 6 do 7 tisoč vernikov v cerkvi, okrog cerkve pa še mnogo več.

Pri ustoličenju je kot prvi govoril papežev delegat msgr. šeper. Poudaril je veliko odlikovanje slovenskega naroda, ki ga je bil deležen s povišanjem ljubljanske škofije v nadškofijo. Nato so prebrali papeško bulo v latinščini in slovenščini. V slovenskem jeziku se glasi takole:

JANEZ

škof, služabnik božjih služabnikov
v večen spomin

Kadar je zbor kanonikov ljubljanske škofije ob veseli in srečni priložnosti, kar je le-ta cerkev od ustanovitve dopolnila pet sto let, pri nas zaprosil,

naj le-to odlikujemo z naslovom nadškofijska, smo uvideli, da je njihovim prošnjam treba pritrditi. Ta ljubljanska stolnica namreč ni samo po starosti silno odlična, marveč se je brez prenehanja odlikovala tudi po duhovnih delih vernikov in po zvestobi do apostolskega sedeža in rimskih škofov bodi v sreči, bodi v nesreči. Ko smo vse to pretehtali, bi tudi Mi radi počastili omenjeno slovesnost ter podali častiljivemu bratu Antonu Vovku, zdaj odbranemu ljubljanskemu Nadpastirju, vsej duhovščini in vsemu ljudstvu dokaz naše naklonjenosti; zato uporabimo svoje najvišjo oblast in le-to, kar sledi odločimo in ukažemo. Ljubljansko škofijo, ki je bila že prej naravnost apostolskemu sedežu podrejena, povzdignemo na stopnjo in čast nadškofijske cerkve, ne da bi imela sufragane, hkrati pa ji dajemo pravice, ki takim cerkvam gredo. Prav tako sedanjemu duhovnemu poglavarju podelimo odliko nadškofovskega naslova in mu damo oblast, da uživa stopnji primerne časti in pravice, posebno, da se ogrinja s palijem, kadar si ga po predpisih osebno izprosi pri sv. konzistoriju, da se nosi pred njim križ po liturgičnih predpisih. Zbor kanonikov svete ljubljanske stolnice povišamo na nadškofijsko čast in stopnjo z vsemi pravicami in prednostmi, kakršne po splošnem pravu uživajo zbori take stopnje. Vrhu tega odločimo, da se že po tem pismu s svinčnim pečatom brez drugega pisanja častiljivi brat Anton Vovk, ki zdaj vodi ljubljansko stolico, poviša v red nadškofov, hkrati mu damo pravice in naložimo dolžnosti, ki gredo temu dostojanstvu. Da se pa to izvede, je naša volja, da se za stvar zavzame častiljivi brat Franjo šeper, zagrebški nadškof, alj tisti, ki ga on pooblasti, če je le cerkveni dostojanstvenik.

Kdor bo stvar izvedel, naj poskrbi, da se o izvršitvi narede listine in čimprej pošljejo sv. konzistorialni kongregaciji.

Dano v Rimu pri Sv. Petru,
dne 22. decembra 1961, Na-
šega pontifikata četrtem.

Jacobus Aloisius Card. Copello
S. R. C. kancler,
Carolus Card. Confalonieri
S. C. Consistor, tajnik

Potem, ko je novi nadškof prisegel zvestobo Cerkvi, ga je zagrebški nadškof umestil na tron in mu izročil insignije. Msgr. Vovk se je nato zahvalil sv. očetu in obljubil zvestobo sv. rimske stolici.

Posebno presenečenje je pripravil msgr. Kjuder, ki je prinesel iz Rima darilo sv. očeta, lep kelih in ga izročil novemu nadškofu, ki je s tem kelihom opravil sv. mašo. Med pontifikalno sv. mašo so bogoslovci peli v koralu premakljive speve sv. maše, zbor na koru pa je izvajal Haydnovo mašo Maria Zell. Po sv. maši je vsa cerkev mogočno zapela „Marija, skoz' življenje...“

Nadškof Anton Vovk

ZAGORSKI DEKAN

Anton Smerkolj, župnik v Zagorju ob Savi, je bil imenovan za dekana zagorske dekanije in za duhovnega svetnika. Novi dekan je bil po vojni dve leti upravitelj v Dolini pri Trstu.

ŽUŽEMBERŠKI DEKAN UMRL

Dne 2. februarja je umrl na Olševku Karel Gnidovec, župnik žužemberške župnije, dekan, biseromašnik in častni kanonik ljubljanskega kapitlja, star 84 let. Rodil se je v Ajdovcu iz družine, ki je dala še enega duhovnika, štiri leta starejšega brata, poznejšega škofa v Skoplju dr. Janeza Gnidovca. Svoje življenje je posvetil Žužemberku, kjer je bil od leta 1909 do 1915 kaplan, nato pa župnik in dekan do smrti. S pravo apostolsko gorečnostjo se je trudil za duhovno rast svoje župnije in z njo doživljal njene vzpone in padce. Med vojno je bila župnija strahotno izpostavljena vsem grozotam; pogorela je mogočna farna cerkev na hribu, pogorelo je župnišče, njegovo tako osporavano delo. Tudi po tem strašnem udarcu je vztrajal, preselil se je v trg in vodil faro naprej do 12. maja 1952, ko se je kot 74 letni starček za vedno moral posloviti od Žužemberka. Po triletnem zaporu je večer svojega življenja, še vedno ves delaven in živ, preživel v Olševku, kjer ga je k zadnjemu počitku spremilo nad 50 duhovnikov.

IZ LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Dne 1. oktobra 1961 je bila z ustanovno listino Apostolskega administratorja za Prekmurje, lavantinskega škofa dr. Maksimilijana Držečnika, povzdignjena dosedanja ekspozitura Odranci v Prekmurju v župnijo. Nova župnija obsega vas Odranci, ki šteje 1904 prebivalce. Za prvega župnika je bil imenovan dosednji ekspozit Alojzij Kozar.

V Lurdu se obnavljajo mesijanski časi, časi evangelija. Tja prihaja Kristus, ki čudežno ozdravlja bolnike in odpušča ljudem grehe, Njegova Mati ga spremlja, tolaži uboge ljudi in prosi zanje milosti.

KAKO JE DANES V LURDU

Kdor bi hotel natančno popisati današnji Lurd in življenje romarjev, ki prihajajo tja iz vsega sveta, bi mu kmalu zastalo pero. Človeška beseda tega ne more povedati. Lurd je namreč že pred sto leti nehal biti neznano, speče mesto pod Pireneji. Kdor hoče danes to posebno mesto razumeti, se mora vanj poglobiti. Pridružiti se mora množicam in jih opazovati, kako živijo, trpe, molijo in pojo. Treba je z njimi sodelovati: z njimi peti, moliti in trpeti.

KRAJ PRIKAZOVANJA JE SRCE LURDA

V Salette moremo iti na božjo pot sami. V Lurd pa moremo potovati le z vlakom, v katerem se vozijo bolniki, ki so nevarno bolni. V zapuščen dolni Garge se Bog razodeva romarjem v tihoti, ob ob obrežju reke Gave v Lurdu pa v prosečih vzklikih, ki spremljajo slovesno procesijo z Najsvetejšim.

Mnogo ljudi se še nad Lurdom pohujševalo zaradi njegove razuzdanosti, njegovega posvetnega, trgovskega duha, zaradi izkoriščanja romarjev in preklinjevanja. Toda tam, kamor prihaja veliko ljudi, je vedno tudi kaj slabega. V vseh mestih hočejo izvabiti od popotnikov čim več denarja.

Vendar se v Lurdu cerkveni predstojniki resno prizadevajo, da bi revnim romarjem zagotovili primerno življenje in jih obvarovali vsega, kar moti njihovo romarsko zbranost in pobož-

nost. Kdor hoče romanje v Lurd dobro opraviti in od njega imeti čim večjo duhovno korist, se mora ves čas muditi tam, kjer je središče, srce pravega Lurda, na kraju, kjer se je prikazovala Marija Bernardki.

GLOBOKI VTISI

Kdor hoče dobro razumeti pravi Lurd, se mora vrniti nazaj v tisto dobo, ko je živela Bernardka. Njej se je namreč Marija prikazovala. Njej je zaupala svoje želje. Po njej je človeštvo varila k molitvi in pokori. Treba je, da ponovno prebira poročila novejših zgodovinarjev o preprostosti, resnicoljubnosti, ponižnosti in srčnosti, s katero se je slabotna deklica pod duhovnim vodstvom brezmadežne Device, ki se ji je prikazovala, bojevala proti državnim in cerkvenim zastopnikom, ko so hoteli od nje doseči izjavo, da se ji ni prikazovala Marija. Otroška preprostost, odkritosrčnost, iskrena ponižnost in mirna odločnost ter tiho, skrito, spokorno, redovno življenje Bernardke ohrajaajo Lurdu sijaj in veličino.

Poslanica, ki jo je brezmadežna Devica Marija dala z masabielske pečine v Lurdu svoji izvoljenki Bernardki za vse človeštvo, je zato tako važna, ker je polna pristnega evangeljskega duha. Ljudi kliče k preprostosti, molitvi, k popolnjenju in pokori.

Tudi kraj sam, kjer se je Marija prikazovala, napravi na romarja glo-

bok vtis. Opozarja ga, da je rojen za višje reči. Njegovo srce tega od prevelike navezanosti na zemljo in ga spominja, da so nebesa njegova prava, večna domovina.

EVANGELJSKI ČASI

Zelo izobražen romar opisuje v posebnih knjigi svoje vtise, ki jih je dobil na romanju v Lurdu. V njej ugotavlja, da se v Lurdu obnavljajo mesijanski časi, časi evangelija. Tja prihaja Kristus, ki čudežno ozdravlja bolnike in odpušča ljudem grehe. Njegova Mati ga spremlja, tolaži uboge ljudi in prosi zanje milosti. Množica se zaupno zateka k njej in jo glasno kliče na pomoč. Tu je res božje kraljestvo med nami. Zmagoslavni Kristus Odrešenik vseh ljudi, lajša tukaj trpljenje, ozdravlja bolni, odpušča grehe in otira solze iz trpečih oči. Tu vsi narodi vzklikajo Jagnjetu, ki je bilo žrtvovano. Tu otroci, ubožci, bolniki in množice ljudstva pozdravljajo svojega Odrešenika. Tu so v svoji hiši. Ubogim, bolnim se tu evangelij oznanja. Tu prihaja Kristus s svojo sveto, brezmadežno Materjo med svoje ljudstvo, da mu deli pomoč in ga vodi v nebesa.

Zelo značilna posebnost Lurda so bolniki. Brez njih bi Lurd ne bil to, kar je. Lurd jih izredno gostoljubno in velikodušno sprejema, ko prihajajo tja z belimi romarskimi vlaki. Sedem bolnišnic jim je v Lurdu na razpolago. Če tudi je Lurd mesto bolnikov, človeške bede in brdkosti, je tudi mesto upanja, blagoslova, sreče in radosti.

Že zjutraj vozijo bolnike na posebnih vozičkih pred lurško votlino, popoldne pa v drevored Esplanade. Tu bolniki med procesijo z Najsvetejšim ponavljajo z neizmernim zaupanjem pretresljive prošnje: „Gospod, daj, da

bom spregledal! Gospod, daj, da bom slšal! Gospod, daj, da bom mogel hoditi! Gospod, če hočeš, me moreš ozdraviti!“

Toda med množico deset tisočev bolnikov morda le eden čudežno ozdravi. Vendar imajo drugi bolniki zaradi tega niso potrti in žalostni. Tolaži, dviga in krepi jih vera. Vsi odhajajo domov pomirjeni in potolaženi, z lučjo nove radosti in srčnosti v srcih. Tudi to je pravi čudež Lurda!

KRAJ MOLITVE

Lurd je tudi kraj nepretrgane, zbrane in zaupne molitve. Posebno prisrčna in iskrena je molitev, ko so zjutraj v votlini tihe svete maše. Še bolj skrivnostna in goreča je molitev ponoči, ko ob vznožju votline ugašajo zadnje sveče. Tedaj odkriva vsak posamezni romar Marji, svoji duhovni Materi, vse

Najnovejša slika Lurda

skrivnosti svoje notranjosti in jo prosi tolažbe, pomoči in stanovitnosti do konca. Večkrat kleči med romarji tudi kak škof, nadškof, celo kardinal in v tihi, ponižni molitvi priporoča Mariji sebe, svoje zadeve in duše, ki so mu izročene. Posebno pa vplivata na človeka, ki pride v Lurd, skupna molitev in skupno petje, s katerima več ko 25.000 romarjev časti Boga in brezmadežno Devico ter ju prosi blagoslova, varstva in pomoči.

Molitev je dihanje Lurda, zlasti njegovega kraja Marijinih prikazovanj. Tu molijo stari in mladi ljudje, moške in žene, molijo bolni in zdravi, preprosti in učenj, zdravniki in bolniške strežnice. Marija, brez madeža izvirnega greha, spočeta je vir njihovega upanja.

Posebno vrednost in moč dajeta molitvi zakramenta svete pokore in svetega Rešnjega Telesa, k. ju romarji z veliko pobožnostjo prejemajo. Kadar so velika romanja, so spovedniki na razpologo ljudem za spoved tudi zunaj na prostem. Vsak, kdor hoče, se mora tukaj spet spraviti z Bogom in se očistiti greha. Najbolj ganljiv prizor pa se nudi romarju tedaj, ko najmanj 50 do 60 duhovnikov deli Kristusa, skritega pod podobo kruha, v hrano dušam.

Sveti Pavel piše v prvem pismu Korinčanom: „Zdaj pa ostane vera, upanje, ljubezen, to troje; največja med temi pa je ljubezen“ (1 Kor 13, 13). Ljubezen, kraljica vseh kreposti, daje Lurdu pravi krščanski sijaj. Srca, ki rada molijo in pobožno prejemajo Kristusa, ki se je v neizmerni ljubezni za nas žrtvoval, znajo ljubiti, tolažiti in velikodušno osrečevati druge. Uboge, bolnike, grešnike je Jezus posebno ljubil. Tudi v Lurdu imajo prednost. Njim

Sv. Bernardki se je l. 1858 prikazala Marija

posvečujejo največjo pozornost vsi tisti, ki so poklicani, da izvršujejo med njimi dela krščanskega usmiljenja in krščanske ljubezni.

Marija, brezmadežna Devica, razli-vaj s svojega prestola v Lurdu tudi na nas slovenske izseljence v tujini in na vse Slovence v domovini svoj blagoslov in svojo pomoč. Ohrani vse Slovence zveste Bogu, Cerkvi, narodu in tebi, ki si brezmadežno Spočetje, božja in naša Mati.

Príredil Gregor Mali

PRIREDITEV „DUHOVNEGA ŽIVLJENJA“

V nedeljo, 4. februarja, je bila vsa. letna prireditev naše verske revije „Duhovno življenje“.

Prireditve, ki je bila celodnevne narave, se je udeležilo veliko ljudi, precej nad 1000.

Dopoldne je bila najprej sveta maša, ki jo je za vse sodelavce in naročnike DŽ daroval č. g. dr. Alojzij Starc. Med sv. mašo je imel govor o pomenu katoliškega tiska.

Popoldne pa so si rojaki ogledovali razstavo slovenskega verskega tiska. Med verskimi revijami in listi so bile te: „Duhovno življenje“ s prilogo „Božje stezice“, „Katolišk. misijoni“ in „Oznanilo“ iz Argentine; „Življenje“ iz Venezuele, „Ave Marija“ iz ZDA, „Božja beseda“ iz Kanade, „Misli“ iz Avstralije, „Naša luč“ iz Zapadne Evrope, „Nedelja“ iz Koroške, „Pastirček“ in „Katoliški glas“ iz Primorske, „Otrok božji“ iz Koroške ter „Družina“ iz Slovenije. Poleg listov in revij pa so bile na razstavi tudi vse verske knjige, ki so izšle med Slovenci v Argentini. Razstava je med rojaki vzbudila splošno zanimanje.

Gospodične učiteljice so s šolskimi otroki pripravile prijetne igre in živahna tekmovanja. Zmagovalcem je DŽ podelilo nagrade.

Na prireditvi samo je bilo veliko zanimanja tudi za srečolov in nagradno žrebanje. Srečolov je prekosil vse dosežanje. Bilo je nad 600 lepih in praktičnih dobikov, katere so darovali prijatelji naše revije. Glavni dobitki: „šivalni stroj“ je zadela šestletna Verica Lah. Glavni dobitki pri nagradnem žrebanju, katerega so bili deležni vsi tisti, ki so do prireditve poravnali naročnino za DŽ, pa je dobil č. g. župnik Štefan Novak.

Med nami v Argentini

S prireditvijo, ki je lepo uspela, so rojaki moralno in gmotno podprli „Duhovno življenje“, ki vrši važno poslanstvo med rojaki v Argentini in lahko rečemo: tudi številnim Slovincem po svetu je v veliko duhovno korist.

DUHOVNE VAJE

V februarju imamo v Buenos Airesu že več let duhovne vaje za fante in dekleta. Za dekleta so letos bile 17. in 18. februarja, za fante pa 24. in 25. februarja. Udeležba je bila kar lepa, čeprav bi bilo želeli, da bi bila še večja. Deklet je bilo 107, fantov pa 78. Oboje je vodil č. g. dr. Jože Rant.

Duhovne vaje večina zelo resno vzame. Sem in tja pa je seveda tudi kak tak, ki dela nekoliko nereda. To samo narekuje dušnemu pastirstvu, ki duhovne vaje vsako leto organizira, da z delom v tej smeri nadaljujejo, da pa na nekatere bolj pazi in jih po potrebi tudi pošlje domov.

Vsekakor pa moramo reči, da so duhovne vaje v naši skupnosti ena izmed najlepših in najkoristnejših stvari.

PRIPRAVA NA VELIKO NOČ

Da bi Slovenci v Argentini čim lepše proslavili Veliko noč, največji praznik krščanstva, je dušnopastirstvo, katerega je poverjena skrb za versko življenje rojakov v deželi, priredilo v postnem času več duhovnih obnov. Duhovne obnove, katere se je udeležilo veliko rojakov, so trajale po tri dni, oz. tri večere.

Na področju Velikega Buenos Airesa so bile v tehle krajih: Berazategui,

Florida, Morón, Ramos Mejía, San Justo, Slovenska vas in San Martín. Govorili pa so č. g. direktor Anton Orehar v San Justu in San Martinu, č. g. Gregor Mali v Moronu, č. g. Jože Jurak v Ramos Mejía, č. g. Stanko Škerbe v Berazateguiu.

V krajih, kjer živi le malo rojakov in so precej oddaljeni, pa so slovenski duhovniki imeli v postnem času sv. mašo z nagovorom, pred katero so se zbrani rojaki spovedali in pri sv. maši prejeli skupno sv. obhajilo.

KRIŽ V BARILOŠKIH GORAH

V nedeljo, 18. februarja, je č. g. Albin Avguštin, ki je te dni izpolnil 50 let svojega življenja in kateremu tudi naša revija iskreno čestita, blagoslovil ob sončnem in jasnem dnevu na vrhu „Capille“ v bariloških gorah nov križ, katerega je postavila skupina slovenskih planincev. Botrovala sta Jožko Simčič v zastopstvu bariloške in Tine Debeljak ml. v zastopstvu buenosaireske sekcije Slovenskega planinskega društva v Argentini.

Pri izdelavi ali vsaj pri tovorjenju pri postavitvi križa so pomagali: čč. gg. Avguštin in Povše, dalje Jože Tomaževič, Tine Debeljak, Vojko Arko, Andrej Žužek in seveda zlasti Jožko Simčič, ki je novi križ zamislil in ves material pripravil.

Pri akciji za nov križ pa so poleg bariloških gornikov sodelovali tudi nekateri rojaki iz Buenos Airesa.

Naj bo tudi to znamenje sv. križa znak naše vernosti in kažipot bodočim rodovom!

ŽUPNIK M. RADOŠ 70-LETNIK

Na vigilijo Brezmadežne, 7. decembra 1961 je obhajal svojo 70-letnico g. župnik Martin Radoš.

Čeprav ne deluje neposredno v slovenskem dušnem pastirstvu, je vendar

splošno znan, tako med sobrati duhovniki, kot tudi med verniki. Vsi imamo g. župnika radi.

Rodil se je v Metliki v Beli Krajini. V duhovnika je bil posvečen 2. junija 1918. Kot dušni pastir je služboval v Sodražici, Naklem, Cerkljah, Starem trgu ob Kolpi in kot župnik v Nemški Loki od leta 1937. Begunstvo je preživel v Avstriji. Sedaj pa deluje kot kaplan v zavodu šolskih bratov v González Catán.

G. župnik se je ves čas v domovini, kot tudi v tujini, udeleževal pri širjenju tiskane besede. Veliko lepega je že napisal za „Božje stezice“, prilogo „DŽ“, za kar se mu uredništvo lepo zahvaljuje.

Na mnoga leta! Naprej do zlate, nato pa do biserne maše in še nekaj po vrhu!

Nov križ v bariloških gorah

Tri zaobljube

POVEST IZ SLOVENIJE
SPISAL JANEZ JALEN

Lončarjeva Lenka ni hodila kar nič več domov. Ko je bila zadnjič doma, so jedli nezabeljen in neslan črn sok iz posušenih zmletih kopriv. Tudi za sol, ki jo je Napoleon s tobakom vred podražil, ni bilo več denarja. Samo kapljo kozjega mleka je mama prilila. O, kako na čisto so polizali mali sklede.

Lenka sama ni vedela, kdaj je izdala Lovrencu tesno pomanjkanje doma. Ljubezen je kakor slepec. Vse pretrpi, pa tudi vse počenča. Od takrat je mladi Petrovec še bolj pogosto hodil k Žabarju pod Brosc in ljudje so kaj hitro uganili, da hodi zavoljo Lenke, in tudi koj sodili: „Nesrečno bo naredil našo brhko Lenko, potlej jo bo pa pustil...“

Franca, ki je bila sedaj za staro pri hiši, čeprav še vedno mlada, je Lenko celo posvarila. Prej se ji je pa opravičila, češ da je to njena dolžnost. Saj jo je prav ona pripeljala k hiši, v kateri so jo zadele težave.

Lenka niti zardela ni. Mirno je odgovorila: „Ne bojte se. Nič ne bo narobe. Prav gotovo ne. Tako zagotovo ne, kakor je Bog v nebesih.“

Franca je ostrmela in nekako zrasla: „Deklič, drži se. Da je zatreskan vate, tega niti ne skriva več. Ne vdaj se mu pa ne. Tudi jaz sem svojega rajnega s poštenostjo prisilila, da me

je moral vzeti. Gospodar točajko. Če bi se mu pa bila vdala, bi me prav gotovo ne bil. Pomisli samo, kaj bi rekli tvoja mama.“

Mama! Ob tej besedi se je Lenka zavedela, da se bo treba zaupati lastni materi. „Nič se ne bojte, pa mir nama dajte.“

„Takooo —“ se je začudila Franca: „Mir nama dajte? Tako daleč sta že —?“ Franci je kar sapo zaprlo.

„Tako daleč sva,“ je prvič precej okorno Lenka odgovorila Franci in začela urejati kozarce.

Franca je začutila, da je v gostinski sobi, kjer je bila za točajko Lenka, najbolj nezaželen gost. Zmajala je z glavo in odšla v kuhinjo, po tistem pa ponavljala: „Tako, tako, tako!“ Ta je pa še bolj uvidevna, kakor sem bila jaz. Seveda — pri polni pameti je že, jaz sem pa bila še na pol otrok. Prav gotovo jo bo vzel. Sicer je je za nas škoda, branila pa ne bom.

Franca, stara, je stopila k mizi, si natočila kozarec vina in ga v dušku izpila.

„Tako bi se pa jaz v poznih letih nerada vdajala vinu,“ si je rekla Lenka: „Je pač vzela Žabarjevo krčmo, ne pa moža.“

Čez čas se je Franca vrnila in znova natočila vina, ga spet v dušku izpila in se tisti večer ni več prikazala.

18. poglavje

HUDA URA

Petrovčev Lovrenc je prihajal k Žabarju čedalje bolj pogosto, pa nikoli ne prazen. Celo hlebček kruha je včasih skrivaj stisnil pod predpasnik točajki Lenki. Kakšen prah moke je pa kar zmerom prinesel. Da vse to roma po najkrajši poti k Lončarjevim, v Ljub-

no, je Lovrenc prav dobro vedel. Saj prav zato je prinašal. Bil je razumeven mož. Lenko je pošteno skrbelo, kako bo, ko bo treba Lovrencu dokončno odgovoriti.

Ječmen je pognal v klas. Kazal ni posebno dobro in nihče še ni mogel reči, če bo kaj v mlin peljati. Da bi vsaj ričet že bil, čeprav nezabeljen, si je želel marsikdo.

Že koj zjutraj je bilo zagatno. Na-pravljalo se je k hudi uri in sredi popoldneva je zagrmelo. Koj nato se je vsula suha toča, ki pomandra polja. Niti turška vojska bi jih ne mogla tako do kraja: Kakor pod ostrim bičem, s krkšnim so bičali Kristusa, s svinčenimi kroglicami na koncu jermenov, nasajenimi z bodicami, so se zvile se-stradane vasi. Oglasili so se vsi zvoniki z vsemi zvonovi proti hudi uri. Groza je zavihrala od Grintovca proti Triglavu. Na sam sodni dan ne more biti bolj strašno. Ljudje niso več jokali, kar tulili so. Otroke je začela stresati božjast. Obupno je vse dvigalo roke proti nebu in — toča se je sprevrgla v ploho, še preden so utegnile gospodinjje vreči blagoslovljeno oljko na žerjavico. In zvonovi so obmolknili.

Bliski so ugasnili, grmenje je nekje za gorami pominilo in ploha se je sprevrgla v pohleven dež.

V krčmi pri Žabarju ni bilo prav nobenega gosta. Kdo naj bi pa prišel v takem vremenu. Pa je ob mraku povsem tiho odprl vrata mladi Petrovec.

„Dober večer!“

„Bog daj, Lovrenc!“ se je razveselila točajka Lenka. Obenem se je pa tudi kar nekako ustrašila. Že z Lovrenčevega obraza je spoznala, da danes spregovori. Ni se motila. Dobro ga je poznala.

Lovrenc je postavil rdečo marelo v kot. Kaj kmalu je od nje priteklo skoraaj do srede hiše. Prisedel je k Lenki.

Zavoljo pojemajoče svetlobe je točajka pletla čipke ob oknu za veliko mizo. Prav nič ni skrival. Vzel je iz torbe precejšen hlebec kruha, ga očitno položil na mizo in spregovoril:

„Na, Lenka. Da ti ne shira drobiž doma.“

Lenka je prebledela: „Bog plačaj! Dober si kakor pšenichen kruh.“

„Da, da, da! Pšenichen kruh! Tudi pri nas smo ga speklj samo še za veliko noč. Veš, ne zmoremo več, ko ne vemo, kaj utegne še priti. Letošnja letina ni še v kašči. Saj si prav danes sama doživela, da samo na niti visimo.“

„Kljub temu pa meni prinašaš za naše otroke.“ je pogledala Lenka Lovrenca, da mu je kar gorko postalo.

„I, saj veš. Si mislim: da ne bodo morebiti kdaj tudi moji otroci morali biti lačni. Sicer jih še nimam. Upam pa, da mi začno kmalu polniti hišo. Nekako prazno je sedaj pri nas.“ Stisnil je Lenko tesno k sebi, ji pošepnil na uho in tiho zaprosil:

„Lenka! Kaj bi ne hotela biti ti njih mama?“

Kakor bi bila že tedne pričakovala te Lovrenčeve besede, se Lenka ni odmaknila. Niti poskusila ni. Bi se tudi ne mogla ne. Vsa je bila brez moči. Pritrditi ponudbi ni smela zavoljo zablube, odkloniti pa je ni mogla zavoljo same sebe. Si je zaželela čim dalje ostati v Lovrenčevem objemu.

„No, kajne Lenka?“ je sebi v dobro razlagal Lovrenc Lenkin molk in jo poljubil. Lenka mu je poljub nehote vrnila. Hkrati se je pa spomnil, da ne dela prav. Rada ali ne rada — tako dobro ji doslej na svetu še ni bilo — se je spet zravnala, otožno pogledala Lovrenca in tiho odgovorila.

„Lovrenc, ne bodi hud. Bolj srečna bi ne mogla biti, kakor če bi postala midva mož in žena. Pa so čudne stvari

vmes. Zato ti danes ne morem dokončno odgovoriti. Moram prej vprašati mamo. Pa še ono drugo na Brezjah, tisto, katero je mojster Layer iz obljube tako lepo naslikal. Kadar molim pred njo, me pristrčno ljubeče gleda.“

„Utegneš imeti prav,“ je pritrdil Lovrenc Lenki.

In ko ni koj odgovorila, je še pristavil: „Samo predolgo ne premišljaj.“

„Ne bom, Lovrenc, res ne.“ Hotela je še reči „Samo — bo komaj kaj.“ Pa teh besed spet ni zmogla. Kdo bi ji zameril! Saj vsak človek skuša hudo, za katero ve, da se mu ne more ogniti, čim dalje odriniti od sebe.

Medtem se je zunaj zjasnilo. Hkrati se je pa tudi zmračilo. V kuhinji so se oglasili koraki. Lovrenc je prislulnil in kakor iz zadrege na hitro izpregovoril: „Stara šari naokrog. Vsak čas utegne biti tu. Brž mi natoči masele vina, da se ne bo obregnila ob naju. Strupenega ima dovolj.“

Lenka je hitro postavila merico rebule na mizo. Komaj je Lovrenc odpil, že je vstopila Franca.

„Dober večer, mama!“ sta pozdravila Petrovec in točajka.

„Bog daj, Bog daj!“ je bila že malo zgovorna Franca. „Vidva pa kar v temi.“

„Saj se še vidi,“ je ugotovil Lovrenc.

„Nič se ne vidi.“ Franca si je natočila kozarec črnine in jo izpila.

Petrovec se je hotel malo ponorčevati: „Toliko že še, da si vidiš naliti iz bokala, kar ste pravkar sami dokazali. Da bi pa roka natočen kozarec zanesla za uho namesto v usta, take teme po niti tiste tri dni v Egiptu ni bilo in je nikoli ne bo, dokler bo svet stal.“

„Nabrušenega imaš,“ se je zasukala Franca, kakor se je znala včasih kot

mladostna točajka in odšla nazaj v kuhinjo

Lovrenc je izpil, plačal, vstal in se pravkar namerjal oditi. Nekaj je še hotel reči Lenki, pa sam pravzaprav ni vedel kaj. Iz zadrege ga je rešila Franca, ki je iz kuhinje prinesla prižgano leščerbo, jo obesila pod strop in prisekljivo ponagajala: „Ne zamerita. Sama vem, da se je lepše muckati v temi kakor pa pri luči. Saj vama privoščim. Samo — pri nas imamo krmo zato, da čimveč iztočimo. Tema pa ne vabi gostov.“

„Prav, prav, mama!“ je potrepljal po rami Franco ugledni mladi Petrovec. „Le pazite na naju, da nama kaj ne spodrsne. Za nocoj pa lahko noč.“

„Že iz vsega spočetka pazim, no, pa lahko noč. Pa še kaj pridi.“

„Bom, bom,“ se je smejal Lovrenc. Grede si je pa mislil: „Kar tica si morala biti, ko si bila mlada. Saj te še sedaj ni povsem minilo.“

„Ti pa, Lenka, kakor sva si bila rekla. Lahko noč.“ Segel ji je v roko, kar ni bila njegova navada.

„Kakor sva si bila rekla. Lahko noč,“ je podobno odmevu ponovila Lenka. V svojem srcu je pa bila huda na Franco, na staro, ki si je prav ta čas natočila spdt kozarec črnine. Hkrati se je pa zamislila: toliko dobrega ji je naredila Franca. Brez nje bi še vedno čepela v Ljubnem za črepinjami, jih poslikavala z atom in mamo in bratci in sesticami vred stradala, da bi se skozi njeno videlo. In se je opogumila in zaprosila:

„Mama, lepo vas prosim, malo manj pijte.“

Franca je ostrmela: „Primojdnaj! Niti hčeri, niti zet mi niso upali tega reči. Ti pa — točajka — ljubenska lončarka, ki sem te iz umazane ilovice dvignila, skoraj bi rekla da na tron. — Prav

imaš. — Nič se ne boj. Kakor rojena si za gospodinjo na trdni bogatiji.“

„Kako se motite,“ ni mogla Lenka niti zajokati več.

Franca je tiho odšla v kuhinjo, ker sta se z mlado, z lastno hčerjo, nekaj sporekali.

Lenka je bila tenkosluha in ni preslišala nobene besedice.

Franca je hotela od mlade, naj da Lenki malo več večerje, ne samo za dobro žličo. Saj je sok že tako dovolj redek. Francka pa, da ne zmore. Celo otroka ji hirata. Prerekanju je napravila konec točajka sama. Vstopila je, molče vzela skledico, se pokrižala in res samo trikrat zajela. Še dobro, da je bilo toliko. Doma v Ljubnem in še marsikje že od pomladi niso več večerjali.

Po večerji so odmolili rožni venec, kmalu ugasnil; luč in odšli spat.

Kljub temi Lenka ni mogla zatisniti očesa. Ne, ni jokala. Počemu pa? Saj je bila nadvse srečna. Lovrenc —? Bolj očitno in bolj — Lenki se je zataknila v mislih beseda — in bolj — bolj — kako bi rekla — bolj — bolj — bolj — naravno in brez ovinkov ji ni mogel povedati, da jo ima zares rad, od srca rad. Morebiti še bolj kakor ona njega.

Dobro, da ljudje tega ne vedo.

Devetnajsto poglavje

GLADNO LETO

Vročino, ki se je bila že začela ponujati, so včeraj ustavili toča in ploha in dež. Ozračje se je spet ohladilo. Polje je bilo kakor pomlajeno. Žita, ki jih neurje niti ni vrglo, so mladostno poganjala v klasje in ječmen je že kar skušal po malem zoreti.

Lenko je bodel tisti hlebec kruha, ki ga je bil sinoči prinesel Lovrenc.

Pa se ji je delo tako zaobrnilo, da ni mogla zdoma. Jutri navsezgodaj pojde. Še pred dnem. Doma se bodo že kako pretolkli, čeprav ne lahko, ob sami travi in nezabeljenih koprivah. Lojzka, najmlajša sestra, bo težko prestala. Saj bo shirala. Kako bi jo bilo škoda. Kakor angelček je. Pravijo, da je do zadnjega lasu njej podobna.

Svoj živ dan je še nobena stvar ni tako skrbela kakor odgovor Lovrencu. Saj sama bi brez njega že prestala, čeprav bi skoraj rajši umrla. Ga ima pač zares rada. Si ne more pomagati. Kaj bo pa z otroki? Zanje bo za vselej konec, ko Lovrenc ne bo smel več prihajati v vas, da ne osramoti sebe in nje ne poniža v očeh ljudi za vlačugarico. Kaj naj pa ima bogat posestnik opraviti z revno točajko, če ne —? Saj bi sama kakšne druge nič drugače ne obsočila, si je morala priznati Lenka. Pa še odlašati ne sme. Lovrenc bi jo po vsej pravici lahko imel za nepošteno, če bi ga zavoljo otrok en sam dan skušala pridržati.

Nič. Kar bo, pa bo. V teh letih si je prihranila nekaj tolarjev. Te dá do zadnje cvangarce mami. Naj rine naprej, kakor ve in zna, dokler more. Potem bo pa že kako.

„Kaj pa,“ si je domislila, „če bi Lojzko vzela k sebi?“ Pa to misel je takoj zavrgla. Spomnila se je, da sta se sinoči zaradi treh žlic črnega soka za njeno večerjo stara in mlada sporekli.

In je premišljala sem in je premišljala tja, kakor bi se vrtela sama okrog sebe. Dopoldne je pa potekalo. Prišel je čas, ko so včasih malicali. Redkokdaj samo suh kruh. Kje so tisti časi? Saj jih komaj še spomni. Danes ni še ničesar zaužila.

Kdaj je Lenka potegnila iz mize predal, kamor je bila sinoči spravila

Lovrenčev hleb, bi ne vedela povedati. Kruh, ki ni bil najboljše peke, je lačni točajki zadišal kakor božična potica. „Nič!“ si je rekla glasno in odločno. „Če je že tako, se pa vsaj še enkrat dosita suhega kruha najem pa čeprav je potlej koj konec sveta.“ — Zaresna lakota, taka, ki ti življenje gloda, človeka še precej bolj ponori kakor vino in žganje. Poiskala je krušni nož, prekrizala hleb in si hotela odrezati dokajšnji krajec. Pa sta prav takrat pridirjala kar dva voza pred hišo in ustavila. Lenka je hitro skrila hleb. Na prag pa ni odhitela. „Nič! Sem vsega, razen kruha, sita do grla,“ se je namrgodila, pa se hitro spet prisilila v točajkino prijaznost.

Vstopila sta Tone in Fronc, resna gospodarja v najtrdnjših letih. In — no — manjkalo jima ravno ni, čeprav sta imela oba kopico otrok.

„Dober dan, deklíč!“

„Bog daj!“

„Da za jesti nimaš nič, to že veva. Políč v'na nama pa le prinesi.“

Lenka je postregla in iz prijaznosti vprašala, kam da sta namenjena.

„Pravzaprav nikamor. Samo tako sva zapregla. Teh vedno lačnih kljunov ne moreva ne poslušati, ne gledati več,“ je za oba odgovoril Fronc. „Grega pa na slepo srečo, če bi se le kje kaj staknilo. Pa bo komaj kaj.“

Med odpočitkom sta vedela povedati o Volkanecu, znanem stiškaču. Prav prvi volk. Vse bi polakotal. Res si je v nekaj letih zredil dokajšnjega srebrnega mačka. Tudi njim je pošel kruh. Otroci so začeli bledeti. Žena Lucija je postajala vsak dan bolj pusta. Kar prenašati je ni bilo več. Nazadnje je zarohnela in le dvignila moža. Se mu ni kazalo več ustavljati.

„Kaj, da bi ne bilo žita! Dovolj da-

leč je treba iti, čeprav doli do Donave. Ne bom vozil prvič. Pa denar se ti ne sme smiliti,“ je zaničljivo zmognil z rameni, češ: „Kaj boste, berači.“

Zapregel je dva para konj, poklical Ravsa, pretepaškega kraševca — niti dveh volkov se ni ustrašil — mu ukazal leči na dero, počil z bičem in od drdral. Čez dober mesec je pripeljal z enim samim parom shujšanih konj razšvedran prazen parizar nazaj in Ravsu bi lahko preštel rebra. Bil je take volje, da je mama otroke zadržala v hiši. Bi utegnil koga v nejevolji celo udariti. Še sama se ga je bala. Čakala je, kdaj jo pokličé. Pa je ni. Spregel je konje, zapodil Ravsa v pasjico in šele potem prišel v hišo. Otroci so se bolj od groze kakor pa iz strahu zatekli za peč. Kar zatrepetali so, ko je ata trdo stopil čez prag. Obstal je pri mizi. Drobiž za pečko je komaj mimogrede pogledal. Odvezal je mačka, prijel ga je za ustrojen vrat, izsul skoraj za pehar srebra, zaškripal z zobmi in trdo poudaril: „Otroci! Tolarje jejte, kruha ni.“

Vsi so glasno zajokali. Volkanec je pa sedel pod Bogca v kotu in si podprl glavo. Izpod dlani so mu pa kapale solze na belo javorjevo mizo.

POTOVANJA ZA ŽELEZNO ZAVESO

Po poročilih argentinske katoliške informativne agencije so južnoameriški komunisti in njihovi simpatizerji stalno na potovanjih. V preteklem letu so se posamezno in skupinsko udeležili vseh važnejših komunističnih kongresov in zborovanj. Tako so bili v Bolgariji, Vzhodni Nemčiji, Rusiji. Kitajski in seveda na Kuhi, ki je torišče ameriškega komunizma

Vezati ali razbijati	257
Odkritja izredne pomembnosti	258
Junak vere	261
Svetilnik slovenskega naroda	262
Najslajša skrivnost naše vere	264
Molitveni namen za maj	269
Od vzhoda do zahoda	270
Svet je željan zabav	272
Tehnik	277
Redovnice v katoliški Cerkvi	278
Vera in brezboštvo v Rusiji	281
Zgodba o štiriletnem Matjažu	287
Nasveti za vsak dan	288
Molitev naših malih	288
Smart v družini	289
Stvarjenje človeka	291
Quo vadis	292
Pereča vprašanja današnjega sveta	297
Glas iz Rima	300
Novo gibanje v ZDA	302
Primorske vesti	304
Pomen in vsebina velikonočne aleluje	306
Od doma	308
Kako je danes v Lurdu	310
Med namj v Argentini	313
Tri zaobljube	315

LETO XXIX.

Št. 5

MAJ 1962

POVERJENIKI

Argentina:
Dušnopastirska pisarna.
Ramón Falcón 4158,
Buenos Aires

Brazilijsa:
Marija Mestnik.
C. Postal 7058,
Sao Paulo,
Brasil

U. S. A.:
„Familla“,
3116 Glass Ave,
Cleveland, Ohio

Kanada:
Ivan Marn,
131 A Treeview Drive
Toronto 14
Ontario

Trst:
Marijina družba,
Via Risorta 3,
Trieste, Italia

Italija:
Zora Piščanc,
Riva Piazzetta 18,
Gorizia

Avstrija:
Naročnino pošiljajte
Mohorjevi družbi
v Celovec.

Celoletna naročnina za Ar-
gentino in države, ki nanjo
meji (razen Uruguaya)
400 pesov.

za ZDA in Kanado
5 dolarjev;
za Avstrijo 95 šillingov;
za Italijo 2.000 lir;
drugi
protivrednost dolarja.

Editor responsable: Antonio Orehar, Ramón Falcón

4158, Bs. Aires. Registro de la Prop. Intelectual N° 574.991.

Tiska tiskarna Vilko S.R.L. Estados Unidos 425, Bs. Aires

**duhovno
življenje**
la vida espiritual

„Duhovno šivljenje“ je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (Anten Orehar),
urejujejo pa dr. Jože Rant, dr. Branko Rozman, dr. Alojzij Starec